

Trubarjevo leto

ŠTEVERJANSKI VESTNIK *40 let*

San Floriano del Collio, Aprile – Giugno 2008

Anno XXXX

Nr. 2

Števerjan, April – Junij 2008

Leto XXXX

Št. 2

OPREMLI:
ČLANI DRUŠTVA
"F. S. SEDEJ"

UREDIL:
MARJAN DRUFOVKA
(glavni urednik),
MARTINA VALENTINCIČ,
ANDREJKA HLEDE,
EVELIN BULFOH,
ERIKA DORNIK,
KATJA IN NIKOL DORNI,
JASMIN KOVIČ,
MARTINA MARAŽ,
GABRIEL LANGO,
EDI HLEDE (odgovorni urednik)

ŽIVLJENJA MODROST

Priden vrtnar mora neprenehoma
trebiti, obirati in obrezovati
svoje mlado drevje.

Še bolj morata oče in mati
svoje otroke odvajati hudih navad
in slabih nagonov, ki se prikažejo.
Najnevarnejše so jeza, nevoščljivost,
nečimurnost, nepokorščina.

Ne naveličajte se učiti,
svariti svoje otroke, moliti zanje!
Dokler je drevo še mlado,
se lahko zdravna, staro drevo
se ulomi. Že zarana začne žgati,
kar kopriva hoče ostati.

Našega življenja čas je prazna,
nepopisna knjiga, ki nam jo
je Bog dal, naj bi jo z dobrimi deli
popisali. Za vsak dan je ena stran,
za vsako uro nov odstavek in za vsako
minuto nova vrsta. Ni v naši moči
odtrgati nekaj pól iz knjige življenja,
tudi enega dneva ne. Pa tudi pól, ki so
nam odločene, ne moremo prešteti.
Prav lahko je pólta tega dneva poslednja
našega življenja in bo smrt nanjo
napisala: Konec!

Naše najdražje blago je čas. In vendar
ga največ zgubimo, ker ne
preračunamo, koliko ga ponidoma
(=po nepotrebnem) zamudimo.
Kdor vsak dan eno minuto zamudi,
zapravi na leto šest ur in pet minut.
Če vsak dan eno uro zamudimo,
zapravimo v petdesetih letih dve leti,
trideset dni in deset ur.

Vsak stan ima svoje veselje
pa tudi svoje trpljenje.
Le dve reči človeka osrečita:
zvestoba in zadovoljnost.
Kdor dolžnosti svojega stanu
zvesto izpolnjuje in ta dobro
vzame, kar mu Bog da,
pri njem je prava sreča doma.
Delo in počitek zdravje nam
ohrani, zmernost pa zdravnika
v hišo priti brani.

Nas Slovence naj bistri prebrisana glava.
Glava in srce dajeta možu poštenje in čast.
Lépo naj bo cvetje našega uma,
pa tudi sad našega dejanja obilen!
Naj cvet brez sadu ne odpade!
Slovenci, Boga ne pozabimo,
vse za nebesa in domovino storimo!
Prijetelji, nikdar ne pozabimo,
da smo pošteni Slovenci!

STATI INU OBSTATI!

Nekateri izmed nas se morda komaj sedaj zavedajo obširnosti, razvejanosti, pomembnosti Trubarjeve misli in dela. Letos, ko je bilo letošnje leto razglašeno za Trubarjevo leto, se proslave, prireditve, kulturni posteti, odkritja doprskih kipov, kar vsakodnevno dobesedno vsipajo na množico. To je brez dvoma hvalevredno! Toliko bolj še, ko slišimo, da mu tudi italijanski mediji posvečajo nekaj prostora. Važno in prepotrebno pa je za celotno našo slovensko skupnost, da Trubarjevim naukom dosledno sledimo v našem kulturnem, družbenem in tudi političnem vsakodnevnem delovanju.

Kadar govorimo na Slovenskem o Primožu Trubarju, uporabljamo slikovito označbo »očeslovenske književnosti«. Mnogi sploh več ne vedo, kaj se skriva za tem častnim in odgovornim pojmom. Potrebno je, da se za hip zaustavimo in sežemo po kakem učbeniku, ki nam osvetli njegov lik in njegovo bogato zapuščino. Bistvena je misel, da je Trubar očitno dal življenje tistemu, kar danes razumemo pod pojmom slovenska književnost. Prvi je premišljal o vlogi knjige in tiska za kulturni razvoj naroda, kateremu je zavedno pripadal. Slovenski narod se tega danes zaveda in sploh smo mi vsi ponosni in zvesti tem načelom? Da bi to svoje premišljevanje uresničil, je predlagal praktično različico slovenskega knjižnega jezika, in to so sprejeli vsi sonarodnjaki. Pisal je tudi stihe in pravilno dojel, da je te mogoče oblikovati samo na podlagi poudarka, tako je utemeljil tudi slovensko stihoslovje. Žel je pridobiti čimveč pristašev za dejo reformacije, zato je uporabljal različne prozne prvine in s temi, na podlagi svetopisemske poetike, uresničil značilno različico slovstvenega sloga. Svoje težnje je hotel čimbolj zakoreniniti med ljudmi, zato je spodbujal ureditev šolstva in naznačil tudi poglobitve premise za sestavo družbenega življenja. S takimi pobudami je strnil slovensko ljudstvo v enoto, ki je imela po reformaciji vse značilnosti narodnega in kulturnega subjekta. Ta subjekt se je že takrat začel zavedati svoje posebnosti, vendar ga to ni oviralo pri ustvarjanju razmerij do sosedov in do sveta. Trubarjeva dejavnost je bila že od začetka, ob izrazito narodni zasnovi in potem ves čas, odprta tudi za južnoslovanski prostor, hkrati pa je utrjevala stike z zahodnoevropsko civilizacijo in kulturo, s katerima je po svojih notranjih značilnostih povezana in spojena.

Trubarjevo slovstveno delo je izredno obširno. Samostojno je objavil 26 knjig, od katerih so se nekateri deli prodajali tudi posebej (npr. koledar). Tako dobimo torej 31 tiskov, ki jim je treba dodati še 10 posvetil za hrvaške knjige (v nemščini) in 86 rokopisov. Med zadnjimi so večinoma pisma, s katerimi je bil v stiku z veliko ljudmi, ki so imeli ugleden položaj v tokratnem kulturnem in političnem življenju. Že to kaže, da je imel Trubar v reformacijskem gibanju osrednji položaj. Protestantizem se je na Slovenskem začel z njegovo knjigo (1550) in se z njegovo publikacijo pravzaprav tudi nehal (1595).

Kako zelo razumski in praktičen je bil, kaže njegovo vsestransko in izredno bogato slovstveno delo. Največ truda je namenil slovenski bibliji in hišni postili, torej tistima besediloma, ki ju je po protestantski ideologiji moral dobiti v roke vsak vernik. Ob bibliji in postili je bila drugo Trubarjevo področje dogmatična in organizacijska sestava slovenske protestantske cerkve. *Artikuli*, *Slovenska cerkovna ordninga* in *Formula concordiae* govore, kako prizadevno se je lotil omenjenih problemov. Ob dogmatično-organizacijski dejavnosti se je veliko ukvarjal s poučnimi in šolskimi knjigami (katekizmi, abecedniki, koledar). Namenjene so bile zlasti mladini, za katero je Trubar organiziral osnovno šolo in postal celo njen glavni utemeljitelj.

Trubar se je odpovedal svojemu nagnjenju k radikalnim oblikam reformacijskega gibanja, saj je spoznal, da edino z vključitvijo v luteransko smer na Nemškem lahko nekaj stori za svojo, družbeno in kulturno ne dovolj razvito domovino. Imel je zmoglost, da je v odločilnih trenutkih ravnal pravilno, vsaj tako je pokazal kasnejši razvoj. Prav zaradi te značilnosti je Trubar še posebno pomemben za našo zgodovino.

Trubar je aktualen kulturnik, branilec globljih vrednot misli, razuma, miru, strpnosti, sožitja, duhovnosti, naroda, slovenstva, večjezičja, medetničnega dialoga, spodbujevalec izobrazbe, kulture, šolstva, pisave in aktualno je njegovo jezikovno očetovstvo, njegova nesmrtna zaljubljenost v slovensko materinščino.

UREDNIŠTVO SKOZI ČAS

Ko gledam pred seboj visok kup zbranih štirideset letnikov našega Števerjanskega vestnika se šele zavedam, kako potrebna in dobrodošla je bila ta zamisel davnega leta 1969. Potrditev, da je to res, je preprosto dejstvo, da še danes izhaja!

Kaj vsega se je dogodilo od takrat! Hvala Bogu, da ni bilo v teh krajih več vojn, in da je bilo prizanešeno tem rodovom vojno gorje, kakršnega so morali prenesti naši starši in dedje. Slovenci, ki smo bili tisočletja pod gospodarijo, smo dobili svojo samostojno državo, na katero smo ponosni tudi mi, čeprav spadamo pod drugo. Blagodejne posledice so pljusknile vse do nas prav v zadnjem času, ko so bile administrativne kontrole na mejah odpravljene.

Mladi, nadebudni in skoraj naivni smo se lotili dela in izdajanja glasila. Nič nismo razmišljali o problemih in težavah. Bilo je treba marsikaj postoriti, saj takrat pri prosvetnem društvu F.B. Sedej nismo imeli na razpolago praktično nič: ne tipkarskega stroja, ne ciklostila, ne papirja in niti urednika, ki bi se lahko pod izdajo podpisal, kakor je zapovedoval zakon.

Spomnim se mnogih kritik, take se vedno najdejo, ki iz zapečka le svetujejo, kritizirajo, iščejo dlako v jajcu in so se posmehovali nad manjkajočimi pikami in vejicami člankov. Mi se na to sploh nismo ozirali, sicer ne bi vzdržali niti enega letnika. Pa smo vse težave premostili. V prvem letniku je izhajal Vestnik kot *Numero unico*, potem smo vpisali kot časnikarja Edija Hledeta, ki opravlja to funkcijo še danes, in je pravi *časnikarski veteran*.

V tako opravilo nas je takrat pri društvu gnalo spoznanstvo, da moramo nekaj pripraviti, če hočemo kaj ustvariti med Slovenci, ki smo ostali pod Italijo, najprej v svoji vasi, ki je konec koncev nekaka velika družina, gojiti in utrditi moramo tiste pozitivne in vitalne prvine, ki nas karakterizirajo kot Slovence. Najprej v krogu svoje družine in v krogu vaše skupnosti je treba ustvariti pogoje za uspešno delo, ki se potem lahko prenese tudi na širšo skupnost.

MARJAN TERPIN

Na Števerjanski vestnik me vežejo spomini, ki so povezani z rosnimi mladimi leti. Prvo druženje s prijatelji v vasi je bilo pri pevskem zboru. Takrat so bili sodelavci vestnika še člani starejše generacije. V Sedejevem domu smo se srečevali ob sredah in, poleg petja, gojili tudi prijateljske stike. V spominu mi je ostalo več nastopov, posebno tisti na Primorski poje na Trbižu, kjer je bila posneta lepa fotografija, ki je nekaj časa tudi krasila prostore društva. V prvih osemdesetih letih se je vodstvo društva zamenjalo in takrat sem tudi jaz stopil v odbor in bil en mandat tudi predsednik. Organizirali smo marsikatero pobudo. O vsem delovanju je poročal Števerjanski vestnik in spominjam se nerganja urednika, naj kaj napišemo o kaki prireditvi. Sicer nisem bil eden vestnih dopisnikov, večkrat pa smo s prijatelji pripravljali zadnjo številko Vestnika. Treba je bilo natipkati besedilo na matrico, nato nalepiti matrico na ciklostil in potem pridno vrteti. Ko so bili vsi listi natisnjeni in razporejeni po mizi, smo jih lepo sestavljali in spenjali v posamezne številke. Lepo je bilo in rodila se je marsikatera... simpatija, ko smo se »sprehajali«^o okoli tiste mize z listi. Pozneje smo si skoraj vsi poiskali življensko sopotnico - sopotnika izven domače vasi in kar nekaj se nas je tudi odselilo iz domačega kraja. Vsekakor pa lepih trenutkov, ki sem jih doživel v Sedejevem domu, ne bom pozabil, mogoče tudi zato, ker so rosnimi leti res najlepša leta.

MARTIN SREBRNIČ

Ko sem prvič pristopila k pripravi Števerjanskega vestnika, sem opazila, da to sploh ni le vaški list, saj ga uredništvo pošilja tudi drugam, in prav ta se mi zdi izredna pomembnost našega časopisa: nositi števerjanski glas v svet. Posebno tistim našim rojakom, ki so se morali iz raznih razlogov odseliti, tudi v daljine kraje: Vestnik prinaša v njihove hiše košček rodne vasi.

MARTINA VALENTINČIČ

Števerjanski vestnik, glas vasi, ki se razlega in povezuje Števerjance doma in tudi tiste, ki živijo izven domače vasi, v tujih deželah.

NIKO DI BATTISTA

Števerjanski vestnik že veliko let izpoveduje, da je vas, čeprav majhna, polna življenja in novosti. Z Vestnikom bo zgodovina vasi ostala zapisana in nepozabljena. Velika pohvala gre vsem dopisnikom, ki so vztrajali, da je to naše glasilo še vedno prisotno v tej naši slovenski skupnosti, kar predstavlja veliko čast našemu Števerjanu.

ALJOŠA DORNI

Spomini na Števerjanski vestnik so sicer mladi. Če danes pomislim na naše glasilo, mi na misel pride cel kup tiskanega papirja in veseli živčav na sedežu društva. V zakulisju pa je ničliko dela, da se besede prelijejo na beli list, ki skupaj z drugimi spetimi listi da obliko Števerjanskemu vestniku. V otroških letih sem z veseljem in zanimanjem pričakovala izzid Vestnika, ko pa sem prešla v odbor le-tega, so mi bile novice že nekoliko »stare«. Takrat pa se je prvotna otroška radovednost spremenila v velik izziv, kajti trud, ki smo ga vlagali za nastanek vsake posamezne številke je bil velik: zbiranje in priprava teksta, računalniška obdelava, tiskanje naslovov, ki ni nikdar šlo skozi majhnih zapletov, ob vsem tem pa končni izdelek. Enkrat je občutek, ko imaš pred sabo spet, tudi svojo, novo številko Števerjanskega vestnika.

ANDREJKA HLEDE

Minilo je že kar nekaj let, odkar sem se skupaj z drugimi srečevala štirikrat letno in skupaj smo sestavljali in vezali Števerjanski vestnik. Pomnim, da je bilo vzdušje vedno pestro; med spravljanjem strani je vedno kdo kaj hudomušnega povedal, da smo se kar iz srca smejali. To so in ostanejo spomini vezani na svoja razigrana leta, ko je bilo vse lahko in zabavno in ko so bili prijatelji zelo pomembni.

Zdaj sem že nekaj let daleč od rodne vasi. Ostala sem Števerjanka po duhu in po srcu. Nimam več veliko stikov z ostalimi sovaščani, s prijatelji rodnih let, ker te pač življenje pelje v razne, večkrat nasprotni strani. Ostajajo mi le lepi spomini, rodna družina in Števerjanski vestnik, ki, čeprav ga dobivam le štirikrat letno, me seznani z vaškim življenjem, z raznimi prireditvami, nastopi pevskega zbora. Zelo zanimive so strani posvečene priletnim sovaščanom, naša odprta knjiga v preteklost, prikupne so misli naših malčkov, naše bodočnosti, spodbujajoča je duhovna misel, ki nas venomer vabi, da se ustavimo in da premislimo o tem, kaj smo in kaj delamo.

Vneto pričakujem vsako številko Števerjanskega vestnika, ker je to zame povezovalna nit med mano in vaščani, vedno odprta vrata v udoben in tolažilčen domači svet in pa nepozabni trenutki otroških in najstniških let.

SILVANA VOGRIČ

Oh, kako sem se veselila klica starejših, naj jim pridem pomagat pri zlaganju Vestnika. Skupaj smo preživeli kako sproščeno urco, povedali smo si kaj lepega, večkrat pošteno nasmejali. Tako sem pričela s svojim udejstvovanjem pri društvu, tako sem spoznala tudi bodočega svojega moža.

Spomnim se, kako smo tiskali naslove. To operacijo sem večkrat prav jaz opravljal. Imeli smo poseben aparat, na katerega si položil posamezen izvod in z ročko si ga z vrha navzdol stisnil na aluminijasto pravokotno ploščico, kjer je bil odtisnjen naslov. Odstranil si ploščico in položil drugo, vzel si v roke nov izvod in nadaljeval si z delom. Včasih je šlo vse kot po olju, včasih pa se je stalno kaj zatikalo.

Tisti čas, se je nama zdelo zelo važno, da so te poklicali in s tem te dobesedno počastili, da si lahko bil soudeležen pri delovanju društva. S tem sva začutila odgovornost. Vestniku zaželiva še mnogo plodnih let izhajanja!

FRANCA PADOVAN IN BRANKO TERČIČ

Števerjanski vestnik je pomemben za nas Števerjance, saj nas obvešča o vaških dogajanjih, društvenem delovanju, zgodovinskih zanimivostih,... Obenem pa povezuje tudi izseljene Števerjance z rojstno vasjo, ker namreč glasilo potuje tudi v tujino. V teh štiridesetih letih je bilo ogromnega napisano, zaslugi za to imajo vsi odborniki, člani društva in posamezniki, ki so bogatili s svojimi prispevki naš prostor. Moje upanje, pa tudi voščilo je, da bi Števerjanski vestnik izhajal še mnogo, mnogo let!

EVELIN BULFONI

V DRUŽBI MORAMO BRANITI VREDNOTE SVOJE VERE

V nedeljo, 4. maja, je vsa števerjanska fara praznovala god svojega zavetnika, mučenca sv. Florijana. Lepo število vernikov se je zbralo pri slovesni maši ob desetih; daroval jo je novogoriški kaplan Marko Rijavec, ki je pel novo mašo 1. julija lani v Dornberku. Bogoslužje so s kora obogatili pevci pod vodstvom dirigenta Mirka Ferlana; poleg priložnostnih pesmi posvečenih našemu zavetniku, so zapeli latinsko mašo *Missa Seraphica*, ki jo je uglasbil pater Hugolin Sattner.

Mašnik se je lika sv. Florijana spomnil predvsem v homiliji: najprej je bodoče prvoobhajance in druge otroke vprašal kaj vedo o svetnikovem življenju; sv. Florijan je bil pogumen vojak in pogumen kristjan, predvsem ko je moral braniti svoje prijatelje: predlagali so mu, naj se dela kot da jih ne pozna ter zanika, da je tudi on kristjan, tega pa ni storil in zato so ga umorili. Kaj lahko življenje sv. Florijana pove današnjemu človeku? Potrebujemo danes še pogum? Lahko bi odgovorili, da ne, saj pri nas ni preganjanja kristjanov kot v Florijanovih časih in nam je zagotovljena verska svoboda! Vendar, ali je res? Le deloma, če pomislimo na nekatere stvari iz vsakdanjega življenja: se res vsi v restavraciji mirno pokrižamo, opoldne molimo pred drugimi?

Mnoge pa je predvsem sram v družbi braniti vrednote svoje vere, iz strahu, da bodo zasmehovani kot starokopitni. Sv. Florijan se je moral boriti proti kulturi, ki ni upoštevala drugega, tako je treba danes biti pogumen proti kulturi smrti, ki pozablja na osebo in hoče potom medijev vplivati na človeka. Kje pa lahko najdemo ta pogum? V veselju, da je vstali Kristus priča za to, da ljubezen vedno premaga sovraštvo, nam je še povedal mašnik v svoji občuteni pridigi.

Po sveti maši se je praznovanje nadaljevalo pod Borovci s tradicionalnim piknikom, ki ga je organiziralo društvo F.B. Sedej; ob okusnem kosilu in prijetni družbi smo tako preživeli praznično popoldne, ki se je zaključilo s šmarnično pobožnostjo.

MARTINA VALENTINČIČ

ZAKLJUČILA SE JE SEZONA MEPZ F.B. SEDEJ

V soboto, 7. junija 2008, je pevski zbor imel zelo neobičajen nastop v Taboru nad Dornberkom. Tam se je namreč odvijal V. Glasbeni večer »Tabor 2008«. Sodelovalo je šest skupin, med katerimi tudi vrhunski Komorni zbor Ave Ljubljana. Posebnost tega nastopa je bila v tem, da je vsak zbor pel na treh različnih prireditvenih prostorih. Naš zbor je ob tej priložnosti zapel, pod taktirko Mirka Ferlana, ljudsko iz Režije *Oj, gora ta Kaninova* Ambroža Čopija, ljudsko iz Roža *Luba Vigred se rodi* Lojzeta Lebiča. Nato pa še istrsko ljudsko *Kantaj Nineta* Alda Kumarja in Merkujevo *Gre alba še čez Bužico*. Po končanem programu so se zbori zbrali na skupni pogostitvi v osmici Čotar in slovenska pesem, je kljub slabemu vremenu, donela po vasi še pozno v noč.

Naslednjega dne je zbor imel še zadnji nastop v letošnji sezoni, in sicer v Ogleju. Predsednik Konferenca za Italijo Svetovnega slovenskega kongresa Marjan Terpin, je v sodelovanju s krožkom Anton Gregorčič iz Gorice, priredil v baziliki Matere Božje srečanje Slovencev, ki živijo razseljeni po Italiji. Slovensko mašo sta darovala msgr. Franci Petrič, odgovorni urednik verskega tednika Družina in kanonik v ljubljanski stolnici Janez Celar. Zbor je slovestnost obogatil s petjem slovenskih bogoslužnih pesmi ter s peto mašo *Missa Seraphica* Hugolina Sattnerja. Na orgle je igrala Petra Grassi. Po sv. maši je sledil kulturni program v bližnji restavraciji, kjer je zbor zapel še dve pesmi. Slavnostni govornik je bil prof. Tomaž Pavšič iz Idrije.

Tako se je zaključila sezona mešanega pevskega zbora, ki je bila letos precej naporna. Zdaj pa si vsi pevci lahko privoščimo počitek, čeprav vemo, da nas bo petje spremljalo in družilo, na tak ali drugačen način, tudi čez poletje.

KATJA DORNI

TRETJA IZVEDBA DOMAČEGA PRAZNIKA

Prireditelji Vinoteka Števerjanski griči, prosvetni vaški društvi Briški grič in F.B. Sedej ter lovski družini iz Števerjana in Jazbin, so pod pokroviteljstvom občine Števerjan ter Gorske skupnosti Terskih in Nadiških dolin ter Brd tretjič zapored izpeljali domači praznik Likof. Prizorišče dogajanja je bilo osredotočeno na placu pred cerkvijo sv. Florijana v Števerjanu, kjer je bilo vzdušje, kljub spremenljivemu, majskega vremenu, res praznično in veselo.

Pričelo se je v kleti grofov Formentini, kjer je bila na sporedu okrogla miza na temo Brda večeraj in danes, ki jo je vodil priznani novinar, enolog, Goričan Claudio Fabbro. Prisotne sta pozdravila predsednik Vinoteke Simon Komjanc ter števerjanski župan Hadrijan Corsi, ki sta tudi kasneje slovesno otvorila Likof 2008. Sodelovali so zgodovinar Alessio Stasi, ki je spregovoril o zgodovini, preteklosti in izročilu Brd, univerzitetni profesor Francesco Marangon je svojo misel strnil ob družbenoekonomskem pogledu ter razvoju briškega območja in direktor Zadrugne kleti Dobrovo Silvan Peršolja se je osredotočil na razvoju vinogradništva in perspektivah v Goriških Brdih. Misel, ki je ovila v enoto posege predavateljev okrogle mize, je nuja po združevanju kmetovalcev v zadrugne in s tem ovrednotenje intelektualnih sil ter izvajanje raznih razvojnih projektov. Po drugi strani je teritorij Collio-Brda, toliko bolj danes po padcu mejnih pregrad, en sam celovit prostor in perspektivna prihodnost le tega temelji samo na složnih sinergičnih investicijah. V Formentinijevem parku so si gostje lahko ogledali več kot pol stoletja stare kmečke orodje in stroje. Na trgu pa sta svoje rokodelsko umetniške spretnosti v kovanju najrazličnejših železnih izdelkov oz. pletenih košev raznih oblik radovednim udeležencem Likofa prikazala Matěj Leopoli in Florijan Vogrič.

Likof je ponudil obiskovalcem, ki so se v soboto, 24. maja popoldne, mudili po Števerjanu, pokušnjo sadov domače zemlje: vino, olje, briške jedi, pa tudi predstavitev zgodovine, kulturnega življenja, navad in obrti. Na programu je bila enogastronomska pokušnja z razstavo lokalnih obrtnikov in tipičnih vaških jedi. Poskrbljena je bila tudi vodena pokušnja vin z dragocenimi napotki Claudia Fabbra. Sodelovali so števerjanske kmetije, gostilne, agriturizmi in hotel. V župnijski dvorani je bilo na ogled 560 črno-belih, mojstrsko posnetih in zloženih fotografij o teritoriju, ki jih je domačin Silvan Pittoli, član Fotokluba 75, posnel od 60. let do danes.

Ob Likofu so predstavili najnovejšo, ironično publikacijo o žalostnem koncu zapletene zgodbe našega Tokaja *Bye, bye Tocai*, mlade avtorice Cristine Coari. Program števerjanskega praznika Likof je bil vključen v manifestacijo *Odpri kleti-Cantine aperte*, ki jo že več let prireja združenje Movimento turismo del vino in ki je bila na sporedu dan kasneje, v nedeljo 25. maja.

Organizatorji hočejo s tem praznikom promovirati sadove, ki jih daje zemlja briškemu človeku. Z eno besedo lahko povemo, da želijo obdariti goste z malo tiste tipične števerjanskosti, prijaznosti, sproščenosti pri uživanju briške kapljice in jedače. Vse to, kar mislimo, da današnji družbi večkrat primanjkuje.

POSEGI NA STRUGI POTOKA GROJNICA

Na Grojnici so se v mesecu maju zaključila dela, s katerimi so utrdili in očistili bregove potoka ob občinski cesti, ki vodi iz Gorice, mimo Ščednega v Števerjan. Da bi preprečili poplavljanje kmečkih površin na obeh straneh in hiše na levem bregu, so poglobili strugo potoka pod mostom na cesti, ki iz Grojne vodi proti Aščevim. Približno petnajst metrov bregov in v nekaterih delih tudi dno potoka so prekrili s kamnitimi bloki, postavili so nov betonski jašek in še marsikaj drugega so postorili. Asfaltirali so več deset metrov občinske ceste in postavili varnostne pregrade. Poseg je skupno stal 94.883,13 evrov in jih je v celoti financirala dežela. Dodajamo, da je slednji poseg stal relativno malo, saj so opravljena dela izvedena natančno in resnično so vredna ogleda. Žal pa je treba zapisati tudi, da so bili opravljeni nekateri posegi izmed teh le pred nekaj leti, a očitno niso zadostovali oz. takrat niso bili v celoti izvedeni kakovostno

FESTIVALSKA KRIŽANKA

001	002	003	004	005		006		007	008	009	010	011	012	013	014	015	016	
017	018	019	020	021		022	023		024	025	026	027	028		029	030	031	032
033	034	035		036		037	038	039	040	041	042		043	044	045	046	047	048
049		050	051	052	053	054		055	056	057	058		059	060	061	062		063
064		065	066	067		068	069	070	071	072		073	074	075	076		077	078
079	080	081	082	083		084	085	086	087	088	089		090	091	092		093	094
095	096		097	098	099	100	101		102	103		104	105	106	107		108	109
110	111		112	113		114	115	116	117		118	119		120	121	122	123	124
	125	126	127		128	129		130	131		132	133	134	135		136	137	138
139	140	141	142	143		144	145	146		147	148	149		150	151	152	153	154
155		156		157	158	159	160	161	162		163	164	165		166	167	168	169
170	171		172	173	174		175	176	177	178	179		180	181	182	183		184
185	186	187	188		189	190	191	192	193	194	195		196	197	198	199	200	201
	202	203	204	205	206	207	208	209		210	211	212	213	214	215	216		217
218	219	220	221	222	223		224	225	226	227	228	229		230	231		232	233
234	235		236	237		238	239	240	241	242	243	244	245	246		247	248	249
250	251		252	253		254		255	256	257	258	259		260	261	262	263	264
	265	266	267	268	269		270	271		272	273	274	275	276	277			
278	279	280	281		282	283	284	285	286	287	288	289	290					

Šolski predmet

166 287 123 031 244 204 015 141 082 236 040 194 089

Novica, ki gane

029 176 209 073 284 002 198 097 013 259 090 227

Skale

Število

092 117 109 085 221 001 169 274

066 128 179 282

Občina v pokrajini Salerno

158 106 200 155 053 216 192 226 269 - 022 267 159 078 020 249 102 289 116

Briška vas

Otroci brcajo

280 067 064 241 271 044 160 190 255

019 056 079 246

Časovni prislov

Tata

084 206 111 006 219 242 135 266 017 054

083 108 033

Dejavnost, ki se ukvarja s sistematičnim
zbiranjem, hranjenjem in izposojanjem

243 112 183 080 257 077 121 172 143 069 278 043 134 025

Nagrajeni ansambel za najboljšo melodijo leta 1972

010 118 125 252 250 288 182 007 138 146 207

Nagrajenec najboljšega besedila 19. Festivala

199 218 014 103 188 283 037 096 151 262 122 223 212

Sposobnost telesa, da opravi delo

009 115 152 233 225 038 095 147

Tropsko drevo, ki daje dragocen, trd, temen les

018 068 231 215 235 124 045 272

Avtor knjige *Na meji dveh svetov*

057 127 139 047 217 168 181 133 091 208 187 061

Žensko ime

Nehotno široko odpira usta ter
globoko vdihava in izdihava zrak

055 107 175 205 281 142 023 220 086

Strokovnjak za astronomijo

071 120 277 174 154 030 186 051 224 245 004 027

Letijo od cveta do cveta

Vanj damo robček

163 251 100 028 148 195 290 185

230 062 247

Govorno podajanje strokovne snovi

268 214 011 157 279 222 035 253 276 058

Zrezek okrogle oblike iz sesekljanega mesa

042 101 263 081 099 005 140 211 137

Julij

Tržaški zavetnik

261 161 239 041 238 060 202 105 196

063 016 270 285

Kraj v Števerjanu

Najboljši prijatelj človeka

210 072 144 171 167 264 228 003 201

232 129 050

Bližnje

Slovenska radijska postaja v
Melbournu Radio 3 ...

024 203 039 164 126 260 162 286

Prostori, v katerih so zaprte divje živali

180 234 237 012 074 258 098 113 110 177

Na videz majhna, svetla nebesna telesa

034 036 248 104 170 256

Osamljeno

Lahko je denarna ali moralna

119 229 132 145 087 048 213 026 197

191 052 093 131 178

Se premika iz kraja v kraj

046 193 136 265 008 088 149 065

Dekle verjame v fantovo ...

165 254 070 059 275 021 130 076

Lahko je avtomobilski, ladijski ali letalski

184 032 173 273 094 150

Rešitev prejšnje festivalske križanke:

PRAZNIK MLADE GLASBE, MLADEGA PETJA

Pod števerjanskimi borovci se vsako leto odvija praznik mlade glasbe, praznik mladega petja. In ker so vsi vtisi prijetni, se sem vsi radi vračajo, mladi števerjanci pa k temu vtisu dodajo še toliko žarkov svoje mladosti, da Festival lahko zaživi vedno znova v vsej svoji mladostni vedrini in lepoti. To pa je čudovito jamstvo za nadaljno rast mladega petja, mlade glasbe iz vsega slovenskega kulturnega prostora.

Ivan Sivec

ZVONKO SIMČIČ

38. FESTIVAL »ŠTEVERJAN 2008«

4. in 5. julija 2008 ob 20.30 – dva tekmovalna večera

6. julija 2008 ob 17.30 – finalni del
med Borovci v Števerjanu

NASTOPAJOČI ANSAMBLI:

Petek, 4. julija 2008

1. Ans. PROSEN s Horjula
2. Ans. BRATJE AVBREHT z Velenja
3. Ans. FOLKETIBUUUM iz Gorice
4. Ans. ORION iz Rake
5. Ans. JUHEJ iz Slovenj Gradca
6. Ans. GORSKI CVET s Črnega Vrha
7. Ans. BREŽIŠKI FLOSARJI iz Brežic
8. Ans. MODRI VAL iz Kopra
9. Ans. BREZA iz Črnomlja
10. Ans. JERNEJA KOLARJA iz Artič
11. Ans. HRAM s Trnovega pri Gorici
12. Ans. BISER iz Šmarjeških toplic
13. Ans. ČEPON s Horjula
14. Ans. ERAZEM s Predjamskega grada
15. Ans. HARMONIJA iz Nove Cerkve
16. Ans. ENERGIJA iz Ljubljane

Sobota, 5. julija 2008

1. Ans. INTERVAL
2. Ans. ŠANTEJ iz Grosuplja
3. Ans. MLADI UPI iz Šmarij pri Jelšah
4. Ans. KOMPROMIS z Ormoža
5. Ans. ČRIČKI iz Podkuma
6. Ans. NANOS iz Cola
7. Ans. ZDOMARJI iz Dolenje vasi
8. Ans. LOJZETA OGOREVCA iz Brežic
9. Ans. VRT iz Zreč
10. Ans. RIMLJANI iz Šempetra v Sav. Dolini
11. Ans. CVET iz Radeč
12. Ans. BOJANA RUSA z Velike Loke
13. Ans. GORENJSKI FANTJE iz Komende
14. Ans. USPEH s Kidričevega
15. Ans. TAPRAVIH 6 iz Raven na Koroškem
16. Ans. AKORDI s Prestranka
17. Ans. DOMEN Z VIŽARJI iz Stranic
18. Ans. NOTRANJCI iz Logatca

NAPOVEDOVALCA:

Jasna KULJAJ in Janez DOLINAR

KOMISIJA ZA GLASBO:

Slavko AVSENIK ml., Janez BELIČIČ, Jože BURNIK, Danilo ČADEŽ, Jan LEOPOLI, Bert LIPUSCH, Tullio MOŽINA, Denis NOVATO, Mihael CORSI, Matej PINTAR (Predsednik komisije)

KOMISIJA ZA BESEDILO:

Milan JEŽ, Leonard KATZ, Franka PADOVAN, Martina VALENTINČIČ

NAGRADE:

Nagrada za najboljši ansambel Festivala in trofej društva »F.B. Sedej«	€ 1.500,00
Nagrada občinstva	€ 600,00
Nagrada za najboljši kvintet	€ 400,00
Nagrada za najboljši trio	€ 400,00
Nagrada za najboljšo melodijo	€ 400,00
Nagrada za najboljše besedilo	€ 200,00
Nagrada za najboljšega debitanta	€ 200,00

SCENA:

Jože NAPOTNIK

OZVOČENJE:

Mice KAROV in Niko KLANJŠČEK

RAZSTAVA:

Albina PINTAR in Ivan SKUBIN

ODBOR FESTIVALA:

Matej PINTAR (predsednik društva F.B. Sedej), Mihael CORSI, Niko DI BATTISTA, Aljoša DORNI, Marjan in Martin DRUFOVKA, Andrejka, Filip in Jurij HLEDE, Evgen in Simon KOMJANC, Florjan LANGO, Marko LUTMAN, Gianni MANIÀ, Franka PADOVAN, Nikolaj PINTAR, Janez TERPIN, Ivan VOGRIČ.

SNEMA:

Tržaški sedež Rai, ki bo oddajal nedeljski finale 13. julija. Po dogovoru bo Televizija Slovenija oddajala 18. in 25. julija.

SPLET:Več o samem Festivalu in o vseh dosedanjih Festivalih lahko dobite na spletni strani društva pod naslovom www.sedej.org. Naj povemo, da boodo tudi letos ljubitelji Števerjanskega festivala in narodno-zabavne glasbe lahko sledili celotnemu poteku tekmovanja preko spletne strani društva F.B. Sedej.**V prilogi dobijo vse števerjanske družine festivalski kuponček.**

OSNOVNOŠOLCI PIŠEJO:

Jaz sem že veliko potovala. Letos sem bila v Zanzibarju, v Afriki. Videla sem veliko različnih živali. Imela sem se zelo lepo.

AGNESE CASTELLO, 1. razred

Zelo mi je všeč delfin. Je ves siv. Hitro plava in visoko skače. Je zelo pameten.

VERONIKA CRASCEK, 1. razred

Pisana ribica je imela tri leta. Njena mama ji je podarila eno zlato krono. Takoj jo je šla pokazat teti in babici. Bila je izredno vesela.

EMA TERPIN, 1. razred

V nedeljo sem šla v Gradež. Malo sem se vozila s kolesom in se zelo zabavala. Morje je bilo še mrzlo in zato se nisem kopala.

MICHELA SBUELZ, 1. razred

Nekega dne sem šla v gozd. Hodila sem in hodila..... Kar naenkrat sem zagledala volka. Ustrašila sem se in zbežala. Toda volk me je dohitel in mi rekel: »Ustavi se, jaz sem dober volk.« Za tem me je volk odpeljal v veliko, strašno luknjo. Bilo je polno majhnih volkcev in so me grizli. Grozno!!! Utegnila sem zbežati, a me je vse bolelo. Po cesti sem srečala konja, ki me je odpeljal do doma in me ni več zapustil. Vedno sva hodila skupaj naokoli. Nekega dne sva srečala volka in je ugriznil konja. Jaz sem porinila volka in volk je padel v globoko luknjo. Pozdravila sem tudi konja in postala sva nerazdružljiva.

VALENTINA TERPIN, 2. razred

Costanza je moja sestra. Ima šestnajst let. Nosi očala, saj ne vidi na daleč. Ima dolge noge in teče zelo hitro. Ima veliko, a včasih razmetano sobo. V njej ima svoj računalnik; večkrat piše svoji prijateljici. Iz šole se vrača utrujena; po kosilu gre malo počivat. Ima veliko domačih nalog in se veliko uči. Včasih gre v kino s prijatelji.

FERDINAND FRANDOLIC, 2. razred

Nekega dne sem odpotovala na morje s svojim očetom in svojo mamo. Ko smo prišli na plažo, smo položili na tla brisačo in postavili sončni dežnik. Ko smo vse pripravili, smo šli v vodo in veselo zaplavali.

KATIA KOMJANC, 2. razred

Nekoč smo imeli mačkona, ki se je imenoval Tujo. Rad je lovil miši. Ko ni vedel, kaj delat, je prišel k meni. Nekega dne nam je utekel. Pozimi smo dobili novo muco. Imenovali smo jo Minu. Je zelo poredna in je popraskala tudi našega soseda. Pleza po drevesih, je zelo hitra in nagajiva. Maja je rodila štiri muce. Eden je samec, ostale so samice. Sedaj smo vsi zadovoljni in veseli.

PETER SOBAN, 2. razred

Nekoč je živel rak, ki so ga imenovali Lumpi, ker je vedno ščipal. Nekega dne je vprašal, če se lahko igra z raki, ki so plavali po morju. Odgovorili so, da ne, ker stalno ščipa. Ostal je osamljen. Igral se je sam, a se ni preveč zabaval. Šel je k svoji mami in rekel, da nima prijateljev. Mama ga je peljala na morje. Tam je zagledal fantka in ga napadel. Močno ga je uščipnil in zbežal. Vsi so videli, kako je pogumen. Postal je njihov junak. Priredili so praznik. Ko se je vrnil domov, je bil zelo utrujen, vrgel se je na posteljo in je zaspal. Bil pa je zelo vesel, ker so ga sedaj vsi spoštovali.

EMANUEL DE CARO, 2. razred

Moj brat se imenuje Luca. Hodi v četrti razred. Večkrat se skupaj igrava, a mi rad nagaja. Skupaj piševa domače naloge in si pomagava.

LARA SKORJANC, 2. razred

POŽREŠNI SLON

V Afriki je živel slon, ki je bil zelo požrešen. Če ga je kdo srečal, se je rešil le tako, da se je kam skril, ker če bi slon bil lačen, bi bil zmožen pojesti vsakogar, ki je srečal. Ko je slona dohitela lakota, je ta požeruh bil zmožen pojesti kar celo drevo in popiti vso vodo iz jezera. Zaradi tega se ga je vsa Afrika strašno bala, celo sam kralj Leon se ga je izogibal. Ta slon je bil tako debel, da so ga zmerjali SLON BALON. Če bi vi vedeli, kakšno hišo je imel!!! Večja je bila od kraljevskega gradu, pa kljub temu se je notri stiskal in živel na tesnem. Še sam ni vedel, kaj bi lahko storil.

Nekega dne se je neka miška izgubila v pšeničnem polju. Pšenica je zrastle zelo visoko in drobna miška ni videla več poti, ki bi jo vodila do doma. Zagledala je velikanskega slona. Miška ga je poprosila: »Prosim te, odnesi me do bele poti.« Slon je odvrnil: »V redu, toda ne najdem te, ne vem, kje si!!!«, toda ni vedel s kom govori. Miška je splezala na pšenični klas. Takrat pa je slon skočil v zrak, saj se sloni bojijo mišk. Začel je bežati in vriskati. Tako grozno se je prestrašil in toliko je pretekel, da je postal suh. Ni se nikoli več stiskal v hiši in dali so mu ime SLON FARAON. Vsi pa ste se vprašali, kam je odšla miška??? Sledila je slonu in našla je belo pot, ki jo je odvedla do doma. Tako je slon živel srečno, miška pa tudi.

PETRA CIGLIČ, 4. razred

HAIKU 2008

Oče, rada te imam.
Tvoja dobrota stalno izžareva.
Pomemben si.

Babica za mizo sedi.
Stara je že.
Šiva mi obleke in jaz začutim toplino v
svojem srcu.

Ljubezen je zame zelo koristna.
Pomaga mi razumeti, kaj je v življenju
vredno moje pozornosti in kaj ne.
MARIA SOFIA CASTELLO, 3. razred

Pesem doni mi v konec srca,
ko plešem z dobroto v ljubezni
do temnega, mrzlega gozda.

Ko luč se ugasne, se tudi ljubezen ugasne.
Vse v breg hiti: pada dol, dol, dol.

Duša tarna AU, AU, AU in AU;
duša boli, če človek greši.
Stoka, joka na ves glas.

Ljubezen mora biti mehka kot blazina.
Le ta je prava ljubezen, druge so
trde in neudobne.
MIHA KOVIC, 3. razred

Pravi, resnični mir na Zemlji,
mir v ljudeh,
srce mi močno bije od veselja.
NIKOLAJ HLEDE, 3. razred

Gledam v reko,
prikaže se mama,
ljubeznivo mi spregovori.

Sem v vinogradu in pomagam očetu.
Vozim traktor in se zavem,
da ljubim delo svojih staršev.
JAN LANGO, 4. razred

Igram se s sestro,
primeva se za roke
in se vrtiva.
DIANA KOMJANC, 4. razred

Ko se žareča luna vzdigne na nebu,
mama vstopi v mojo sobo, prebere mi knjigo
in jaz v njenem naročju toplo, ljubeznivo
zaspim.

Ljubezen je vodnjak,
poln čustvenih razgibanih trenutkov,
ki jih začutiš do globin srca.
KLARA TERČIČ, 4. razred

Ljubezen je učiteljica;
lahko me nauči veliko stvari.

Ljubezen so prijatelji,
povabijo me trgat grozdje,
iz njega naredimo vino.

Ljubezen je mama,
ki zame kuha,
mi pomaga.
SARA SOBAN 4. razred

Ljubezen do športa
je kot voda neskončna:
od izvira do izliva brez obstanka, brez
postanka.

Rad te imam, želim ti dobro,
toda ne izkoristi moje ljubezni,
še žal ti bo.
GUGLIELMO FRATI, 4. razred

Rad imam svoje prijatelje.
Ko me tolažijo,
se mi vname ogenj v srcu.

Moji starši so zame kot ogenj,
ki neprestano in neutrudljivo tlijo zame, za
mojega brata in za sestro.
ALEX FRANDOLIC, 4. razred

Vidim mamo.
Ni je več.
Postala je luč. Sedaj lahko sveti samo zame.
JULIAN DE CARO 4. razred

Moja sestra Lara se joka.
Približam se ji, nežno jo pobožam po licu in
jo tolažim.
Skupaj stečeva na dvorišče h kozicam.
LUCA SKORJANC, 4. razred

Zazrem se v mamine stroge oči.
Tedaj razmem.....
Ona me ljubi bolj kot samo sebe.

Ljubezen?????
Mamina odgovornost do mene...
Uči me in brani pred nevarnostmi.
MATEJ HLEDE, 5. razred

Bila sem vesela, ko se je moj zajček z menoj
igral.
Ni ga več. Solza na licu.
Sad ljubezni.

Oče in mati sta me ustvarila z ljubeznijo.
Brez nje,
ne bi bilo otrok na Zemlji.

Ljubezen je zares močan element,
prodre v nemogoče,
rešuje odnose med ljudmi.
Pišem o ljubezni.
Pišem o bratu Luku,
ki vedno poda mi roko.
TAMARA FIORELLI, 5. razred

Zazrem se v bratove oči.....
Rad ga imam.....
Nikoli mu ne bi mogel škodovati.

Kaos po sobi.....
Danes ne ubogam.....
Vidna je jeza staršev.....toda tudi to je
izraz ljubezni.
ALEX FORMENTINI, 5. razred

V svojem srcu čutim hvaležnost,
radost in neskončno ljubezen
do vseh, ki mi pomagajo.

Ljubezen se skriva v srcu.
Potrebuje energijo štirih elementov,
da se razširi po celim stvarstvu.

Odgovorna ljubezen staršev
me vodi po poti življenja.....
me bodo znali vedno razumeti?
SARA TERPIN, 5. razred

Ljubezen je mehka kot metulj na nebu.
Ljubezen je spreminjajoča kot veter.
Ljubezen je kruta kot toča.

Tople ustnice na mojem licu.
Globoko zadiham.
Sprostim se.

Ljubezen je kot otrok,
ki pade v morje
in odplava daleč proč v čarobni svet.
LUCIJA LANGO, 5. razred

ITALIJANSKO PRVENSTVO V SUBMISSION FIGHTING

Šestindvajsetletni Števerjanec Devid Miklus je osvojil 10. februarja na drugi etapi letošnjega državnega prvenstva ADCC (Abu Dhabi Combat Club), v borilni veščini Submission Fighting v Martinsicuro (Teramo), kar dve medalji: zlato v kategoriji open in srebrno v kategoriji do 85 kg. Vprašali smo ga, če bi nam lahko kaj več povedal o samem prvenstvu in predstavil, za večino nas, novo disciplino.

Ali si pričakoval dosežena rezultata?

»Rezultata sploh nista bila pričakovana. Glede na to, da je bilo prvič, ki se je naša ekipa pomerila izven goriškega območja, je bila naša izključna želja ta, da se pomerio z ostalimi in da od tega nekaj odnesemo. Dosegli smo odlične rezultate, od tega kar 5 kolajn (3 zlate in 2 srebrni) s štirimi atleti, kar dokazuje, da je nivo šole kar visok.«

Predstavljam si, da ju je bilo težko osvojiti in da je bila konkurenca ostra?

»Tekme so razdeljene v kategorije po kilogramih. Osebnostno tekmujem v kategoriji do 85 kg, kjer so bili moji nasprotniki v kar dobri fizični formi. Seveda pa v kategoriji open, za katero je značilno, da ni kilogramsko omejena, je bila konkurenca dokaj ostrejša.«

Obrazloži bralcem to disciplino? Je individualen šport, napadalen, agresiven ali je bolj obrambne narave?

»Submission Fighting je borbena disciplina katere namen je podrediti (submission) nasprotnika. To lahko opraviš z različnimi tehnikami davljenja ali pa nateg člana (roke, noge). V primeru, da nihče od obeh tekmovalcev ne podredi nasprotnika, se ob koncu tekme upošteva točka. Niso dovoljeni udarci: to je edino pravilo. V tej disciplini se primerjajo atleti različnih borbenih veščin kot so Ju-Jitsu, Brazilian Ju-Jitsu, Judo, Yoseikan Budo, Sambo, Wrestling.«

Koliko časa si se s treningi pripravljal na ta podvig? Koliko časa pa se že ukvarjaš s tem športom? Kako si prišel v stik s to disciplino? Kaj ti je najbolj pritegnilo k temu športu?

»S tem športom sem se začel ukvarjati pred 4 leti, kar pa se tiče samih priprav smo se začeli intenzivno pripravljati 2-3 meseca pred prvenstvom. Da sem prišel v stik s to disciplino se moram predvsem zahvaliti prijateljem Patriku Komjancu in Tomažu Sošolu, ki sta se s tem športom že ukvarjala. Pri tem športu me je najbolj pritegnilo to, da je fizično zelo kompleten in da te kar fino utruji.«

Si član društva Yosei Kan Budo iz Gorice. Tvoja trenerja sta Giampaolo in Daniele Orzan. Kako potekajo tvoji treningi? Koliko krat na teden treniraš?

»Treningi potekajo trikrat tedensko in jih opravljamo s kimonom. Ob ponedeljkih se posvetimo predvsem samoobrambi in to za nižje pasove pomeni boksanje in udarci z nogami, medtem ko pa se višji pasovi pomerjajo z noži in sablami. Drugi trening je pa poudarjen borbi na tleh, kjer se z maestro Giampaolom Orzan učimo razne tehnike davljenja in submission-a. Tretji pa je bolj zahteven, ker je povzetek ostalih dveh, s tem da se tu poslužujemo manjših rokavic, nekako kot pri vali-tudo panogi, tega pa vodi Daniele Orzan. Dodatno pa smo se za pripravo na tekme dobili še enkrat tedensko, kjer smo se bolj specifično pripravljali na tekme, torej brez kimona.«

Ali je veliko mladih, ki se ukvarja s tem športom v Gorici?

»OKC Gorizia izvaja dva tečaja za otroke in za odrasle. Število vpisanih v našem moštvu je kar veliko, število se suče med 40 in 50 članov. S tem športom se lahko ukvarjajo vsi, saj v našem klubu imamo moške in ženske stare od 17. do 50. leta starosti.«

Imaš koga za zgled pri tem športu?

»Pri tem športu mi je za zgled Mirko Filipovič, ki se je ukvarjal z Valitudom.«

Kako naprej? Kakšni so tvoji načrti, želje za bodočnost? Te čaka v kratkem še kaka zahtevna preizkušnja?

»Tekme so razporejene večinoma vsak mesec po ena, vseh etap pa je skupaj 6. Mojih načrtov za bodočnost je več, a najbolj si želim, da bi bil čimbolj uspešen pri tej disciplini in se pri tem dodatno dopolnjeval. Upati je seveda na čimboljše rezultate.«

Naj povemo, da je na četrti etapi italijanskega prvenstva, ki je potekal 4. maja v Milanu Devid Miklus osvojil zlato odličje v kategoriji do 85 kg. Poleg tega je domačin Patrik Komjanc, ki se je med borbo tudi poškodoval, osvojil v isti kategoriji srebrno kolajno. Na peti etapi, ki je bila na sporedu 1. junija v Astiju je naš domačin prav tako osvojil prvo mesto. Devid je s tem podvigom, tudi če do konca prvenstva manjka še ena tekma, osvojil naslov italijanskega prvaka. Čestitamo!

MARJAN DRUFOVKA

ČRNA KOMEDIJA

V soboto 19. aprila je dramska družina »F.B. Sedej« premierno uprizorila igro Črna komedija sodobnega angleškega dramatika Petra Shafferja in v režiji Franka Žerjala. Števerjanski igralci so jo ponovili dan kasneje, in sicer v nedeljo 20. aprila, popoldne. Obe predstavi sta privabili v župnijsko dvorano Sedejevega doma polno radovednih, navdušenih ter ob koncu tudi zadovoljnih gledalcev.

Prizorišče dogajanja je londonska četrt v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Vse se odvija v nedeljo zvečer. Mladi kipar Brindsley Miller, ki ga je res solidno poosebil Nikolaj Pintar, je k sebi povabil starega milijonarja in zbiralca umetnin Georga Bambergerja (Marko Černic), naj si pride ogledat in mogoče kupit kako njegovo delo. Da bi stanovanje zgledalo lepše si Brindsley, s pomočjo zaročenke Carol (Sara Miklus), »izposodi« pri sosedu Haroldu Gorringeju (Branko Terčič), lastniku antikvarne trgovinice s porcelanom, njegovo bogato pohištvo. Harolda trenutno ni doma in preden se vrne, bosta pohištvo postavila nazaj na svoje mesto. Saj tak je bil njun prvotni namen. Carol je istočasno povabila svojega ukazovalnega očeta polkovnika Melketa (Simon Komjanc), da bi spoznal Brindsleya in privolil v njuno poroko. Vse bi steklo gladko, če ne bi pregorela varovalka in spravila hišo v temo. Smešne situacije se od tedaj kar vrstijo. Pojavi se sosed Miss Furnival (Jasmin Kovic), ki jo je strah teme, nepričakovano se vrne Harold, pojavi se Clea (Nikol Dorni), bivša Brindsleyeva zaročenka, in Shuppanzigh (Ivan Komjanc), izobraženi električar Londonske električne družbe.

Pisateljeva metoda, da je obrnil in zamenjal svetlobo za temo in obratno, ustvarja komične situacije, dvumnosti, groteskne prizore, zamenjave oseb in toliko, toliko laži. Prav ta zamenjava med svetlobo in temo je leitmotiv Shafferjevega teksta. Ta briljantna komedija, ki jo je Peter Shaffer, angleški dramaturg, napisal leta 1965, sloni prav na inverziji svetlobe in teme. Luč postane tema in tema je luč. Komedija v temi torej.

Scenske prostore sta izdelala Evgen in Simon Komjanc, kostume je izbrala Snežica Černic, za luči je poskrbel Marko Lutman, dogajanje na odru je spremljala šepetalka Katja Dorni.

Števerjanski igralci bodo igro še ponovili v prihodnji sezoni. Resnično si jo velja ogledati!

V svetel spomin...

PETER BUTKOVIČ

Ob 120. obletnici rojstva

Jeseni 1910, potem ko je 30. junija maturiral, je vstopil v goriško bogoslovje, prošnjo pa je bil vložil že sredi avgusta. Tako se je uresničilo to, kar je bil šest let poprej napisal v prošnjo, s katero je leta 1904 prosilo za sprejem v semenišče in dodelitev Werdenbergove štipendije.

Bogoslovne študijske predmete je lepo zdeloval, četudi ni bil ravno med prvimi, kakor tudi ne na gimnaziji, saj se je vedno držal nekake solidne sredine. Prvo leto se je še precej posvečal dijaškim krožkom zunaj v mestu, ki jim je bil dotlej tudi vodja. Potem pa se je preusmeril na delovanje v okviru bogoslovja. Kakor vemo iz literarne zgodovine, je bilo goriško bogoslovje vedno kulturno živo.

Butkovič je postal tudi član Akademije sv. Karola slovenskih bogoslovcev, kjer je bil v poslovnem letu 1910/11 izvoljen za tajnika.

Po končanem tretjem letniku je bil 26. julija 1913 posvečen v stolnici s šestimi drugimi sobraty. Novo mašo je daroval na Sveti gori. Po novi maši je ostal še leto dni v bogoslovju in opravil zadnji letnik.

Nadškof Sedej je mladega duhovnika poslal najprej za kaplana župniku Antonu Plesničarju v Kamnje na Vipavsko. Tu je poleg službe našel čas, da je študiral in se s članki pojavljal v znanstveni reviji Leonove družbe »Čas«. Točno po dveh letih pa dobi dekret za upravitelja na Lokvah, s soupravo Lokovca. Na tem mestu je Butkovič preživel ves čas prve svetovne vojne z manjšo odsotnostjo, ko je bil primoran zaradi vojnih dogodkov umakniti se v Cerknico in v Begunje pri Cerknici, kjer je bil tudi za organista. Na Lokvah sredi Trnovskega gozda je imel kot duhovnik veliko opravil; ranjencem in drugim potrebnim je bil v veliko oporo s svojim znanjem nekaterih jezikov. Kasneje so ga prav te razmere in potrebe, sile in to, da se je še kasneje stalno učil jezikov in postal tako najbrž edini večji poliglot na Primorskem.

Iz ozračja Trnovskega gozda ga je za polnih osem let zvabil Kras. Šel je za župnika v Zgonik. V to zgoniško dobo pade pravzaprav največja dejavnost Petra Butkoviča na posebnem področju kulture – ugankarstva. Semkaj so prihajale in od tu odhajale uganke vseh mogočih vrst in težavnostnih stopenj. Iz Zgonika se je spet vrnil v okrilje Trnovskega gozda, na njegovo obrobje, v Ravnico, a le za slabih osem mesecev, ko je 1. marca 1931 po smrti vrtojbenskega župnika Angela Čarga, ki je soupravljal vikariat Sovodnje, prišel za vikarja v rojstno vas in tu ostal do smrti, 27. februarja 1953, se pravi zadnjih dvaindvajset let svojega duhovništva, ko je doživel, da so njegove Sovodnje, v katere je vložil toliko truda, postale župnija in on njihov prvi župnik.

Peter Butkovič ni bil človek iz enega kosa; o tem nam zelo jasno govori njegovo delo. Bil je umetniška natura, vendar z močno poudarjenimi znanstvenimi nagnjenji. In ker se v življenju ni mogel ali ni hotel odločiti za eno samo pot, se je zgodilo, da je pustil za seboj sledove na zelo različnih poljih duhovne kulture, čeprav se v nobeno ni utegnil dovolj poglobiti. Če bi bili prisiljeni odločiti se za katero od njih, tedaj bi zagotovo postavili na prvo mesto vse to, kar je ustvaril na polju ugankarstva v najširšem pomenu te besede. Zakaj tu je gotovo doslej prvi ali najmočnejši in najplodovitejši od slovenskih enigmatikov. Dovolj značilno je tudi njegovo slikarsko ali boljše ilustratorsko delo. Dosegel je v njem čisto svoj stil, ki je naravnost nezamenljiv in ga je mogoče na prvi pogled spoznati. Potem pa si sledijo v približno ravni vrsti pesništvo, proza in prevodi. O znanstvenem delu bi bilo težko kaj reči, ko pa je ostalo na samem začetku; tistih nekaj enot v Času in še kje, daje slutiti, da bi utegnil tudi na tem polju kaj doseči, vendar je to opustil že takoj na začetku.

Konec
MARTINA MARAŽ

SPOMIN NEČAKU

Ob 20. obletnici smrti Jožeka Bertolinija

Bila je oljna nedelja,
 spomladno sonce je sijalo,
 zadnji sneg te je vabil,
 a tam kruta usoda te je zgrabila
 in odpeljala v večnost.
 Dvajset let je že minilo,
 bil si v polni mladosti,
 v tebi je sijal sončni nasmeh
 in čisti v očeh ti pogled.
 Vsi so te imeli radi,
 saj vsem si bil priljubljen,
 a kar naenkrat usodna ti je bila mladost,
 v nas pa vedno živiš v srcih,
 saj ti doživljaš novo mladost,
 ki nikdar ne bo usahnila.
 a nam ostane samo sladek spomin.

USPAVANKA

Aja tutaja,
 sladko spavaj otrok,
 zate je sončen dan,
 saj še spoznavaš svet
 in vse njegove skrivnosti.
 Angelček varuje
 tvoje spanje,
 da sladke bi ti bile sanje,
 pri zibelki stoji
 in tiho moli.
 Aja tutaja,
 sanjaj, da z angelčkom boš rajal
 in da zvezdice te bodo ogrevale
 in blaženo te zibale.
 Aja tutaja,
 vse bo minilo
 in ostal ti bo samo spomin.

TOMEK VETRIH

POSTAVLJANJE MLAJA

V sredo, 30. aprila 2008 popoldan, smo se Fabijan, Elija, Damjan, Martin, Jakob in jaz zbrali na Mocverju in se odpravili po bršljan za pletenje venca ter poiskali smo še beli list, brezo. Zvečer ob desetih, pa smo se zbrali v borovcih mi mladi in še Matej, Janež, Evgen, Filip, Gianni, Tadej, Patrik, Manuel, Marko, Aljoša, Luca in Denis, da bi spletili venec. Ob polnoči smo se odpravili v gozd na Kovačevo. Po desetih minutah hoje smo končno prišli do izbranega hrastovega debla, mlaja. Letos ga je užagal Gianni. Privezali smo ga za traktor, nato pa ga je sam Gianni s traktorjem potegnil iz gozda in mu odrezal veje. Na Mocverju, pri Evgenovi kleti, smo ga olupili in boljše privezali, da bi ga ne izgubili po cesti. Od tod to trga ga je vedno s traktorjem potegnil Gianni. Na trgu smo mu dodali venec, ga privezali in še beli list močno pritrdili. Potem, ga je Patrik začel dvigovati z buldožerjem. Ko je bil mlaj že pokonci, so ga odrasli fantje dobro založili s koli, da bi ne padel, nato pa smo naredili še skupno sliko. Bil je visok 23 metrov in precej raven. Dekleta so nam skuhale pašto. Ob starih zjutraj smo se vsi izmučeni odpravili vsak na svoj dom.

GABRIEL LANGO

KAKO JE BILO ŽIVETI TAKRAT?

Intervju z gospodom Radivojem Bajtom

Gospod Radko, tako mu pravijo domači, je do sedemnajstega leta starosti živel v naši vasi, danes pa živi v toplem objemu svoje družine v Ljubljani.

»Rodil sem se 29. novembra 1921 pri Bajtovih, na Križišču v Števerjanu. Oče se je imenoval Anton, mama pa Jožefa Hlede. Nono, stari oče Anton Bajt, je prišel za hlapca k Fabrisom v Števerjan, kjer si je tudi ustvaril družino, sicer je bil doma iz Marija Cel nad Kanalom, današnji Lig. V zakonu sta se jima rodili dve hčerki, Afra in Danica, ter trije sinovi Danilo, jaz in France. Leta 1923 je oče Anton umrl. Med tem se je vrnil iz Francije njegov brat Jože, ki je odšel od doma pred leti s trebuhom za kruhom, in se poročil z mamo. Rodila se je tako Majda, ki še živi v Števerjanu.«

Vaš oče je umrl kar mlad!

»Med prvo svetovno vojno je bil artiljerijski vojak v avstrijski vojski. Nekaj zim kasneje se je močno prehladil in umrl je v videmski bolnišnici za sinuzitisom... To je uradna verzija. Domači pa so vedeli, da so ga prvi števerjanski fašisti - Slovenci tako pretepli, da je v Vidmu v bolnišnici umrl.«

Nahajamo se v takojšnjem poveljnem času, mama se je z otroki komaj vrnila iz begunstva pri Ljubljani.

»Bili smo revni kmetje. Pridelovali smo malo od vsega, letno smo pripravili 200 litrov vina, mama je bila mlekarica.«

Kakšen spomin nosite v sebi o osnovnošolskem pouku?

»Osnovno šolo sem obiskoval v Britofu. Spomnim se tudi dne, ko so staro osnovno šolo politično sežgali, a hvala Bogu je bil v njej ponovno vzpostavljen pouk čez nekaj časa. V času fašizma so me poimenovali Corrado. Risal sem zelo dobro. Ob koncu pouka smo mi pobalini, otroci iz Dolenjega konca lučali kamenje proti tistim iz Gabskega konca.«

Kaj bi še povedali?

»V času črne diktature je veliko ljudi zbežalo iz naših krajev, saj so te preganjali in nisi smel spregovoriti po slovensko. Časi so bili res težki.«

Kaj vam je mama pripravljala dobrega za obroke?

»Za kuhanje je ponavadi skrbela stara mama Katarina. V glavnem smo vsak dan jedli polento, večkrat s fižolom. Ko je skuhala zelenjavno mincštro, je vanjo dala tudi cikoriyo.«

Ali se spomnite kakega posebnega dogodka?

»Ciril Sedej, župnik v Števerjanu, je hodil z mežnarjem žegnati, blagoslavljal hiše. Mežnar je bil Ciril Hlede, mamin brat. Tistega dne je mama odšla od doma in meni in bratu zaupala 5 lir in salamo, seveda z namenom, da ju izročiva. Nekaj časa sva gledala to salamo, ki je visela in potem sva jo začela spodjedavati z vilicama. Ko sta vstopila Sedej in mežnar v hišo, salame sploh ni bilo več in izročila sva jima samo denar. Ob povratku naju je mama vprašala, kaj je rekel župnik Sedej. Midva sva odločno odgovorila: nič!... Zlagala sva se le delno, saj resnično ni povedal ničesar.«

Kaj pa potem?

»Po končanem petem razredu sem pomagal mami zbirati mleko po vasi in s kolesom sva ga vozila v Gorico.«

Časi so bili težki in študija niste mogli nadaljevati?

»Ko sem opravil z mlekom v mestu, sem šel na večerno šolo v ulico Croce. Uspešno sem zaključil industrijski tehnični študij in pripravil sem prošnjo za sprejem v vojaško letalstvo, a žal me niso sprejeli.«

Odločili ste se tako, da greste kot prostovoljec.

»Začel sem prav kot prostovoljec leta 1939 pri letalstvu v italijanski vojski. Opravil sem tečaj telegrafista, pisal sem 60 znakov na minuto in postal telegrafist. Tečaj je opravljal tudi Efreml Klanjšček, ki pa ni bil sprejet. Tam sem bil do kapitulacije Italije leta 1943. Vozili smo pošto iz Milana preko Beograda in Bukarešte na rusko fronto, poleg tega tudi vojaškim enotam v Afriko. Približno smo se odpravili na pot dvakrat pa tudi trikrat na mesec. Hodili smo praktično na fronto, kjer je bila aktivna italijanska vojska. Slednje poti so bile nedvomno nevarne, ampak tudi zelo zahtevne. Tik pred kapitulacijo sem dezertiral in z letališča Crotone v Kalabriji, kjer sem se nahajal, sem poizkušal s skupino Slovencev oditi z vlakom na sever. Na Goriškem so bili že Nemci. Pristopil sem v ameriško vojsko in zahteval zaščito, ki mi je takoj na začetku niso zagotovili, a kasneje so mi priznali status ameriškega borca SA. Zaščito sem zahteval, ker smo bili mi, bivši italijanski vojaki, v resnični življenjski nevarnosti, saj nas na primer Nemci niso priznali kot take. V Brindisiju sem pri Američanih končal padalski tečaj in podpisal pogodbo za pol leta. Čez pol leta, ko smo bili na jadranskih otokih, nas niso več rabili in smo se vrnili v Bari. Pri Jugoslovanski misiji sem se prijavil v Jugoslovansko letalstvo. Tako so nas odpeljali v pilotsko šolo k Angležem v Afriko. Najprej v Suez in na letališče v Radamari. To so bili časi precejšnje negotovosti in nestabilnosti. Tudi na politični ravni se je odigral nesporazum med Titom in Šubašičem, poleg tega pa še efektivno pomanjkanje sredstev. Ko smo že bili nekaj časa na licu mesta, v Afriki, brez kakršnihkoli konkretnih odgovorov s strani Angležev, so nas, takrat pripadnike Jugoslovanske armade, odpeljali v pilotsko šolo v Krasnodar v Rusijo. Spomnim se, kako smo se peljali s tovornjaki mimo Sueza, čez Izrael in skozi puščavo, ter preko Iraka do Basre. Potem smo šli z vlakom čez Iran do Teherana in dospeli smo na Kaspijsko morje. Prišli smo v mesto Baku, v današnjo državo Azejbaidžan. Ob Kaspijskem morju so bile baze, kamor so Američani po kavkaški železnici dostavljali pomoč in vojaški material za Rdečo armado. Od tu naprej smo se torej peljali z ladjo in vlakom. Odpeljali so nas proti severu, mimo Groznega na zahod in končno smo dospeli v Krasnodar. V pilotski šoli sem bil eno leto, vsega skupaj nas je bilo 200 mladih. Spomnim se besed učiteljev, ki so nas opozarjali, da se v letalu zmotiš samo enkrat in nikdar več. Postal sem pilot borbenega aviona Jak III. Tako smo prišli v Mostar v Jugoslavijo, kjer sem postal komandant padalske enote. Dve leti sem bil v Tretji letalski diviziji. Proti koncu leta 1946, v začetku leta 1947 je bila divizija prestavljena v Ljubljano. Še naprej sem ostal v vojaškem letalstvu, bil sem pilot in inštruktor za specialno opremo. Vozil sem dvomotorno angleško letalo Mosquito.«

Bili ste celih osem let proč od doma, res pa je, da se niste nikoli več vrnili za stalno v vaš rodni Števerjan.

»Po eni strani sem opravljal službo, ki mi je bila res všeč, po drugi strani pa ni bilo kar tako mogoče prečkati meje. Vas Števerjan mi je sicer vedno ostala v srcu, a odslej sem prihajal samo na obisk k domačim, sorodnikom enkrat ali dvakrat v letu, danes malo manj. Izkoristim priložnost, da zaželim veliko dobrega vsem Števerjancem, posebej pa svojemu prijatelju Albinu Komicu.«

Imeli ste uspešno vojaško kariero.

»V svoji vojaški karieri sem dobil čin podporočnika, poročnika in kapetana, postal pa sem tudi specialist za elektronsko opremo. Na začetku sedemdesetih let sem z zadoščenjem sprejel priznanje italijanske vojske v Vidmu.«

Trenutek, ko ste najbolj začutili, da se vaše življenje oprijema tanke niti?

»Po razpadu Italije, ker nisem bi zaščiten.«

Imeli pa ste tudi hudo letalsko nesrečo!

»Leta 1956 smo na trenažnem letu pristajali z letalom Mosquito v Zagrebu. Letalo je zagorelo, pilot pa je zasilno pristajal brez spuščenih koles. Pri tem letu sem bil inštruktor za radionavigacijo. Več tednov sem ležal v bolnišnici.«

Napake so brez dvoma usodne!

»Tudi meni so odvzeli licenco pilota, mesečna plača mi je bila tako razpolovljena in odločil sem se, da po tolikih letih zapustim letalstvo, svoje veselje. Začel sem si iskati zaposlitev, delal sem vse mogoče, saj mi delo ni bilo nikoli odveč. Tehnično znanje in izkušnje so mi pri tem koristile. Tako sem na primer montiral in popravljaval havbe za frizerje, izdeloval prežračevalce za akvarije, vzdrževal strojne sisteme v kemični čistilnici in popravljaval vse mogoče elektronske in električne aparate. Kasneje sem odprl samostojno obrt avtoelektrike.«

Kako ste pa spoznali Dolenjko, ki je kasneje postala vaša žena?

»Svojo ženo sem spoznal leta 1947 v prvem nadstropju stavbe na Jurčičevem trgu v Ljubljani. Hodil sem na obisk k rojakinjam, Veri Reja, Irmi Terpin,...., ki so bile prav sosedo dekleta, ki je kasneje postalo moja žena. S Fani Prosenik sem se poročil 19. decembra 1949. V zakonu so se nama rodili Niko, Kajetan in Patricia.«

Danes uživate v pokoju?

»Zdravje mi sicer rado ponagaja, imam pa pridno ženo, ki skrbi zame. Fani me tudi kara češ, da veliko spim.«

Vaš nasvet mladim?

»V odločitvah moraš biti premočrten, če se daš v eno stvar, se moraš tudi tega držati, svoje odločitve ne smeš spreminjati vsak dan.«

MARJAN DRUFOVKA

OTROŠKI PEVSKI ZBOR ZASLUŽENO NA POČITNICAH!

V teh zadnjih treh mesecih je bila dejavnost pri obeh otroških zborih kar razvejana in živahna. Malčki v vrtcu so se pod vodstvom Emanuele Koren skrbno in marljivo pripravljali na nastop na reviji Zlata grla, ki je potekala v Sovodnjah v soboto, 5. aprila. Pevske vaje so nato še nadaljevale vsako sredo do meseca junija.

Osnovnošolski otroci pa so imeli v mesecu aprilu kar dva važna nastopa: poleg že omenjene revije Zlata grla, so letos prvič nastopili na reviji otroških in mladinskih skupin Naša Pomlad v Novi Gorici. Ta izziv je bil od otrok dobro sprejet, saj so se na odru predstavili kar odločno in korajžno speljali njihov program. Zapeli so tri skladbe in sicer drežniško *Čin čin čin Drežnica*, Kumarjevo *Kdo živi v tej hišici?* in znano Gobčevo *Čira čara*.

V mesecu maju se je zbor posvetil študiju novih Marijinih in drugih nabožnih pesmi; pevci so svojo pevsko sezono sklenili s petjem pri sv. maši v nedeljo, 1. junija 2008.

Naslednji dan, 2. junija, pa je otroke čakalo prijetno slovo od tega šolskega leta. Vsi skupaj smo se odpravili na izlet v Kekčevo deželo, kjer so nas sprejeli s pravo dobro voljo. Z Bedancibusom smo se odpeljali po skrivnostni poti do gozda; napotili smo se po potki in srečali hudomušnega Bedanca, nežno Mojco, živahnega Kekca, vedrega Kosobrinsa in prijazno botro Pehto, ki nas je postregla z dobrim pecivom in čajem. Utrujeni, a zadovoljni smo se z lepim spominom na minuli dan vrnili domovenergije pa ni zmanjkalo, saj se je tu pa tam v avtobusu še zaslišalo "jaz pa pojdem in zasejem dobro voljo pri ljudeh, v eni roki nosim sonce, v drugi roki zlati smeh....."

MARTINA HLEDE

DOMAČA VAS, BISER NAŠ

Kamenje so nabirali kar onkraj placa iz Formentinijeve palače, kjer je stal Dopolavoro. Nemci so jo namreč v času komaj končane vojne bombardirali in sprednja fasada je bila zrušena do tal, do spodnjih prostorov. Stanislav Klanjšček, Marčelo Humar in Rikardo Pittoli so z vrvmi dvigovali cementne bloke okenskih odprtin, ki so služili za pripravo temeljev spomenika, kamenje so pa uporabili za notranjo strukturo le-tega.

Denarja je bilo malo, ves kupljeni material je bil skoraj ničen in, če je bil, je bil zbarantan. Naše briško, temno kamenje, so pred 15. septembrom 1947, pred postavitvijo meje, izkopali v kamnolomu na Vrhovlju na Sabotinu, ki ga je dal brezplačno na razpolago Remigij Koršič. Kamnolom je bil njegova last. Tu sta redno delala proti plačilu dva stalna Remigijeva pomagača, delavca: Vincenc (Vence) Pintar iz Škorjanske jame in Jožef Nikolavčič od Aščevih. Poleg njiju so se pri ročnem izkopavanju kamenja, nakladanju in ostalih delih, vsak dan menjavali domačini, predvsem mladi. Delo je trajalo dober mesec. Za prevoz kamenja v Števerjan so poskrbeli avtoprevozniki, domačini s tovornjaki, in sicer Mirko Komjanc z Valerišča, Jožef Pintar iz Kakenc in Anton Mužina z Dvora. Odbor jim je poravnal samo strošek goriva, ki takrat ni bilo lahko dobiti.

Veliko kamenja so rili po vasi, dosti so ga ročno razbijali v kamnolomu v Ščednem pri Jožefu Rožiču *Nekovcu*. Kamenje so par tednov ročno razbijali Jožef Simčič *Šaverjev*, Lojze Hlede in brata Jožef in Franc Hlede iz Drage. Ročno so zavrteli sveder v skalo, dali so zagozdo, da se je skalna gmota razbila in jo s štangjo dvignili ter zakotalili na tla. Zatem so jo z beti razbijali. Za prevoz kamenja do placa so z volovi poskrbeli Mirko Humar *Mikelov*, Alojz Tinta *Cinjolov*, Jožef Humar z Grdince, Ivo Gravnar *Cohov*, Rafael Maraž ter brata Ivo in Franc Graunar *Bekučevi* iz Ščednega. Pri nakladanju težkega kamenja je pomagal tudi Emil Dornik. Ta kamen so porabili predvsem za izgradnjo podpornega zidu. Pri tem dodatnem delu so brezplačno pomagali domači zidarji Franc Velušček *Štumpf*, Leopold Maraž *Polde Poldov* in Franc Pelicon doma iz Sovodenj, ki je stanoval pri Klanjščkovih na Klancu. Beli kamen za kantonale je bil kupljen v Nabrežini na Krasu.

Pri delu so se pridni kmetje vrstili, koordinator del je bil Vane Koršič. Poskrbel je tudi, da je vsaka družina prispevala kakega moškega člana za dva ali tri delovne dni, po potrebi pa tudi več. Velike težave je povzročalo dvigovanje zidave, spomenik je namreč visok 7 metrov, potrebovali so torej še dodatno delovno silo. Tehnično, gradbeno delo zidarjev je nadziral in vodil sposoben gradbenik Remigij Koršič.

Potrebno je bilo dobro pripraviti teren za postavev temeljev, ker je v neposredni bližini stal vodnjak, ki je bil v občinski lasti in je oskrboval z vodo gornji del vasi. Znižali so ga nekaj metrov pod raven trga, kjer stoji še danes ob spomeniku. Oblikovanje kamenja in obenem gradnjo spomenika je Remigij zaupal dvema zidarskima mojstrom: Antonu Modercu, ki je bil doma iz Kojškega, drugi pa je bil Avguštin (Gušto) Besednjak, doma iz Renč, živel pa je pri Doljakovih v Ščednem. Tista leta in tudi kasneje sta oba sezidala več stavb v Števerjanu, delala sta na žrnado. Oba sta bila plačana. Vse je bilo potrebno delati ročno, tako tudi mešanje malte in betona. Izmenično so jima brezplačno pomagali tudi ostali domačini, tako tudi Jožef Drufovka *Špaca*, Mario Hlede, Cvetko Humar in drugi, seveda tisti, ki so bili bolj vešč v zidarstvu.

nadaljevanje
MARJAN DRUFOVKA

SLOVENSKI VEČER POD LIPO

V petek, 20. junija, se je mnogo Slovencev zbralo pod lipo na Klancu, na Terpinovi domačiji, ob praznovanju 17. obletnice osamosvojitve slovenske države; kulturni večer sta priredila Krožek za družbena vprašanja Anton Gregorčič ter Svetovni slovenski kongres-Konferenca za Italijo.

Večer je uvedel veteran-trobentač s slovensko himno, nato je vse prisotne, v imenu SSK, pozdravil profesor Tomaž Pavšič. V svojem govoru se je nekoliko kritično spomnil, da pri Terpinovih plapolata slovenska zastava, v slovenski prestolnici, na ljubljanskem gradu pa je ni. Slovenci smo mogoče včasih premalo ponosni na svoj narod, svoj jezik in korenine, čeprav smo sedaj enakopravni člani združene Evrope, kateri Slovenija prav zdaj uspešno predseduje.

Ob praznovanju slovenske osvoboditve pa gotovo ni bilo mogoče ledes prezreti petstote obletnice rojstva Primoža Trubarja, utemeljitelja slovenskega jezika: priljubljeni dramski igralec Božidar Tabaj je tako podal eno izmed njegovih pridig.

Osrednja točka večera pa je bila predstavitev knjige *Jekleno sree*; to so spomini Tigrovca Stanislava Antona Kamenščka, ki jih je uredil in dopolnil Marjan Terpin. Knjigo sta predstavila avtor sam in Julijan Čavdek v imenu Krožka A. Gregorčič, ki je poskrbel za izdajo tega dela. Kamenščkove spomine je leta 1990 Terpinu izročila vdova Dolores Humar; zapiski pa niso bili primerni za takojšnjo objavo, saj je bilo nekaj netočnosti v datumih in slovenščina je bila pomešana z mnogimi hrvatizmi. S pomočjo tozadevne literature, ki je nastala v zadnjem desetletju, je avtor te spomine uredil in dopolnil; nastala je tako knjiga, ki ni strokovno zgodovinsko delo, a je lahko, kot je poudaril tudi Čavdek, pričevanje uporabno tudi za zgodovinarje in v spodbudo tistim, ki bi želeli osvetliti še kakšen del naše zgodovine. Nato je Marjan Terpin orisal lik Stanka Kamenščka: rodil se je leta 1908 v Ročnju, v dvajsetih letih, ko je bil še študent, je v Gorici začel sodelovati s TIGROM. V organizaciji sami je bila njegova vloga vodilnega pomena, saj je pripravil in izvedel mnogo oboroženih napadov. Leta 1930 se je pred aretacijo zatekel v Jugoslavijo, kjer je obiskoval letalsko šolo v Novem Sadu, a je še vedno sodeloval v odporišnem gibanju. Med vojno so ga ujeli Nemci in ga, kot italijanskega državljana, izročili politični policiji OVRI, ki ga je prepeljala v rimski zapor Regina Coeli; obsojen je bil na smrt, a pred izvršitvijo je fašizem propadel. Zopet so ga pa zajeli Nemci, a uspelo mu je pobe gniti in se zateči v Jugoslavijo. Kamenšček pa je bil svobodomislen človek in se po vojni ni hotel upisati v partijo, zato je bil demobiliziran iz službe in leta 1950 obsojen na štiriletno zaporno kazen, z obtožbo, da je nameraval pobe gniti in da se udinja tujim obveščevalnim službam. Dejansko je Kamenšček okusil zapore vseh treh totalitarnih režimov dvajsetega stoletja, tudi v Jugoslaviji, za svobodo katere se je bil boril. Po kazni se je zatekel najprej v Italijo in Francijo, nato pa v ZDA, kjer je opravljal službo univerzitetnega profesorja in ostal do smrti leta 1978.

S svojo prisotnostjo so praznik počastili številni gostje: Kamenščkova vdova in nečaki, generalni konzul RS Jože Šušmelj, predsednik SSO Drago Štoka, števerjanski župan Hadrijan Corsi, župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko Marušič, polkovnik veteranov vojne za Slovenijo Srečko Lisjak ter dr. Mira Cencič, izvedenka in avtorica mnogih publikacij o zgodovini TIGR-a.

Ob zaključku večera je nastopil še Moški pevski zbor Kras iz Opatjega sela, ki ga vodi profesor Pavel Pahor. Publiki so poklonili Vodopivčevu *Eno devo le bom ljubil*, Klančičevu *Nu pujte, pujte vsi ljudje* na Trubarjevo besedilo, zaključili pa s pesmijo *Vstajenje Primorske*.

Pod lipo na Klancu sta slovenska pesem in beseda še dolgo odmevali v toplo, poletno noč.

MARTINA VALENTINČIČ

Č E S T I T K E

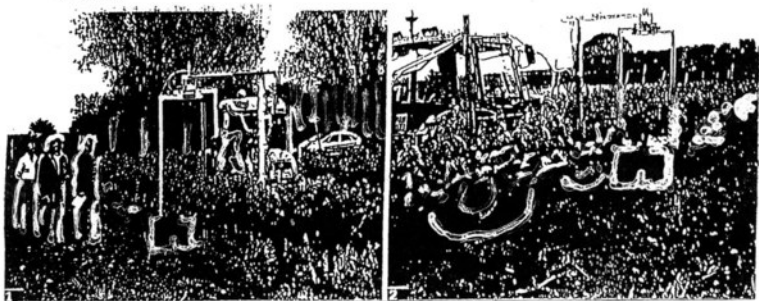
11. junija 2008 je z odliko zaključil študij inženirstva, s posebno specializacijo, na tržaški univerzi Edoardo Hlede. Ob tem življenjskem dosežku, novo pečenemu doktorju, iz srca čestitajo prav vsi Aščeveci. Voščilom se pridružuje tudi naše uredništvo!

V stiku z naravo...

KEMIČNO PLETJE TRT EFEKTIVNO IN CENEJŠE

Poganjki na starem delu trte so speči popki, ki stagnirajo več let, nato pa zaradi ugodnih pogojev poženejo. V večini primerov teh poganjkov ni veliko, ampak tudi te je potrebno odstraniti, saj nam onemogočajo uporabo talnih herbicidov in seveda nekoristno črpajo trto.

Najprej je na tržišče prišel stroj za pletje trte na plastiko ali na trakove. V veliki večini primerov se uporabljajo, čeprav je bilo ugotovljeno, da so preveč agresivni in ranijo trto, te rane pa so idealen vhod za okužbe predvsem *esca*. Problem pri strojnem načinu je, da mora biti poseg izvršen zelo zgodaj, ko so poganjki še krhki, če zamudimo to vegetativno fazo učinkovitost pade. Zato so si zamislili kemični način. Največja ovira je bila aktivna snov herbicida. Bilo je uporabljenih več pripravkov, a vsi z nezadovoljivimi rezultati. Nato pa je prišel na tržišče amonijev glufosinat 2%; ta pripravek deluje kontaktno in ne gre v notranjost trte, uporablja se 0,05 l/m pri hitrosti 8 km na uro, seveda to ne moremo računati na hektar. Rezultati poskusov so bili optimalni, tako da je trenutno le ta pripravek registriran za kemično pletje trte. Vzporedno je tek el tudi razvoj mehanizacije, ki bi omogočala ta poseg in tudi to je obrodilo sadove (spodnji fotografiji). Kar je sedaj tukaj največja prednost, da s tem pripravkom uničimo tudi talne plevelce. Tako z enim posegom plejemo in uničimo plevelce. To pa nam zagotavlja dodaten prihranek na času in denarju. Poskusi so bili izvedeni na kmetiji z 10 ha, 30 ha in 80 ha. Vzporedno so izvajali ročno, mehansko in kemično pletje. V vsakem primeru je bilo optimalno kemično pletje. Glede na ročno pletje je prihranek celo 60% pri kmetiji do 10 ha, 70% pri kmetiji z 20 ha, 75% pri kmetiji nad 30 ha. Bili so preizkušeni tudi različni stroji in ugotovljeno je bilo, da je najboljši trenutno na tržišču znamke Tecnovict.

Vem, da bodo nekateri od vas skeptični, saj je to nekaj novega, ampak potrebe po zmanjšanju stroškov v vinogradu so vedno večje. Pa tudi delovno silo za zelena opravila je vedno težje dobiti. Če se bo kdo vprašal, ja kaj pa cena stroja in amortizacija. Dobra novica je v tem, da stroj stane okoli 3.200,00 € in po izračunih se pri 10 ha kmetije amortizira v 5 letih. Torej korajžno pojdemo proti novostim, da ne bomo zadnji in se spraševali, kako lahko drugi naredijo več z manj denarja.

NATAŠA KOJIJANČIČ

Iz Briškega časnika...

DEJAVNOSTI TIC-A V LETOŠNJI POMLADI

Na RTV Slovenija smo si sredi maja v oddaji *Na zdravje!* lahko ogledali predstavitev tradicionalnega Praznika češenj, v kateri so poleg TIC-a sodelovale še briške žene iz Društva briških žena, Nonet Brda in duša vseh dogodkov, ki zadevajo etnologijo Brd, neumorna Darinka Sirk. Predstavili so nekaj tipičnih briških jedi, stare običaje, povezane s prodajo češenj, in seveda – češnje. V oddaji so poleg Bricev nastopili tudi Belokranjci (predstavili so Belokranjsko vigred), ki jim je organizator namenil skorajda za tretjino več časa kot Bricem, zaradi česar so se ti vrnili domov z grenkim priokusom. Vseeno pa upamo, da so Praznik češenj kljub kratko odmerjenemu času dobro predstavili gledalcem.

Skupaj z Vinsko kletjo Goriška Brda se je TIC udeležil sejma *Freizeit* v Celovcu, kjer Brda najbolj poznajo po Prazniku češenj, z Vinsko kletjo, Glasbeno agencijo Jota in Hotelom Venko pa so Brda in prireditve (Brda in vino, Praznik rebule in oljčnega olja Višnjevik, Praznik češenj) predstavili tudi na Expomegu v sosednji Gorici.

TIC je sodeloval na Hitovi turistični borzi v Perli, namenjeni turistični promociji severne Primorske, največja taka borza pa je nedvomno Slovenska turistična borza, na kateri je sodelovalo 150 turističnih agencij in organizatorjev potovanj z vsega sveta in je potekala v začetku junija v Čatežu. Poleg predstavnika Hotela Venko se je je udeležila vodja TIC-a Erika Kovačič Marinič, ki mi je ob mojem obisku razložila potek dela na takšni borzi. Vsakih dvajset minut se bo sestala z eno agencijo, trenutno jih je imela na seznamu petnajst in je bila te številke zelo vesela.

TIC se je skupaj z občino Iloiti tudi poenotene podobe prodajnih stojnic. Že več let se oboji trudijo, da bi bila Brda urejena, prijazna in bi obiskovalci iz njih odnesli kar najlepši vtis. Zato so se odločili za enotne stojnice za prodajo sadja in drugih tipičnih domačih pridelkov. Nabavili so osemindvajset stojnic, občina pa je poravnala polovico nakupne cene. Stojnice so rdeče barve, prijaznega videza, hitro sestavljive in enostavne za prevoz, namenjene prodajalcem ob cesti ali tistim, ki prodajajo sadje po drugih krajih. Načrtujejo tudi skupen prodajni prostor, tržnico, kjer bi lahko prodajali sadje tudi Brici, ki ne stanujejo ob regionalni cesti. Vsekakor pa je potreben občinski odlok, ki bo urejal prodajo na stojnicah ob cesti.

Se še spomnite vespe? Prvega boljšega prevoznega sredstva poznih 60-ih let, ki so ga ovekovečili številni filmi in igralci v njih? Vespa je postala mit, povezan z mladostjo, časom sanj, z *dolce vito*. Idejni oče projekta, ki naj bi ponovno obudil ta mit, je Joško Sirk iz znane zamejske gostilne. Vespa naj bi povežala Brda in italijanski Collio, saj bi jo turistične organizacije in kmetije z obeh strani meje lahko posojale gostom in tako pomagale ustvarjati enotno ponudbo Brd, uporabljali bi jo vinarji na svojih promocijah ipd. Projekt je TIC skupaj z Vinoteko Brda predstavil v začetku junija v Viteški dvorani na Dobrovem, kjer je udeležence predstavitev pozdravila vespa z napisom Vespa Collio-Brda.

In še zelo pomembna novica. Medana se bo letos poleg Rogaške Slatine udeležila vseevropskega tekmovanja *Entente Florale Europe*, v katerem se poleg videza kraja (čistoča, izvirna in bogata hortikultura, urejenost pokopališč ipd.) ocenjuje tudi dosednji in perspektivni razvoj kraja s poudarkom na varovanju okolja (ločeno zbiranje odpadkov, uporaba obnovljivih virov energije). Oko stroge komisije, sestavljene iz dvanajstih članov iz vse Evrope, se bo po Medani sprehajalo **22. julija**. Če se boste dobro odrezali, boste v začetku septembra morali po odličje v Split. V uredništvu Briškega časnika držimo pesti za vas!

IVA SIVEC

BARVANJE PIRHOV

Že ustaljene pobude barvanja pirhov na velikonočni četrtek se vsako leto udeleži večje število predšolskih otrok in osnovnošolcev, ki ob spremstvu števerjanskih deklet in staršev preizkusijo svoje umetnostne sposobnosti. Poleg kuhanih jajc, ki so jih prinesli od doma, so otroci barvali tudi skupne velikonočne motive in manjše risbe.

Letošnja izvedba je privabila v dvorano kulturnega doma Briški grič približno štirideset otrok. Organizatorji z veseljem ugotavljajo, da se število udeležencev iz leta v leto presenetljivo večja. Števerjanskim otrokom pa se vse pogostejše pridružujejo tudi vrstniki iz Gorice in okolice. Pestro ustvarjalno popoldne se je sklenilo z razigranim petjem in glasbo. Za animacijo je poskrbela prof. Jana Drassich z Glasbene matice v Gorici in skupina gojencev iz Romjana. Malčki so lahko poskusili zaigrati na različne instrumente, udarjali so po ritmu, peli in se ob koncu vsak s svojim glasbilom povezali v dolg glasbeni vlakec. Večer se je kot običajno zaključil s čokoladnim presenečenjem, ki je na obrazih zarisal marsikateri nasmeh.

JASMIN KOVIC

OBČNI ZBOR SEKCIJE SSK ZA ŠTEVERJAN

V četrtek, 29. maja 2008, je potekal v Sedejevem domu občni zbor števerjanske sekcije stranke Slovenske skupnosti. Občni zbor predstavlja za vsako sekcijo trenutek, ko je treba pazljivo pregledati dosedanje delovanje obenem pa si postaviti nove cilje.

Kot prvi je spregovoril predsednik števerjanske sekcije Ssk Branko Terčič, ki je toпло pozdravil vse prisotne. Zatem je po soglasni izvolitvi prevzel vodstvo občnega zbora dolgoletni član sekcije Simon Komjanc. Uvodnim besedam predsednika so sledili različni pozdravi. Tako sta spregovorila števerjanski župan Hadrijan Corsi in deželni tajnik Damijan Terpin. Corsi je orisal trenutno stanje v občini ter poudaril spodbudljivo vitalnost števerjanske sekcije, Terpin pa je prisotnim predstavil delovanje stranke ter obrazložil trenutno deželno politično stanje. V nadaljevanju je prinesel svoj pozdrav tudi vršilec dolžnosti goriškega pokrajinskega tajnika Julijan Čavdek, spregovoril pa je tudi števerjanski podžupan Dominik Humar.

V osrednjem delu je sekcijiski tajnik Ivan Vogrič podal krajše politično poročilo, ki je bilo v glavnem usmerjeno v prihodnje občinske volitve, na katerih bo Ssk nastopila z novim županskim kandidatom. Sledila je živahna razprava, ki je potrdila trdno vez stranke na območju Brd.

Ob koncu večera je bil soglasno izvoljen tudi novi odbor, ki ga sestavljajo Aljoša in Rinaldo Dorni, Boris Hladnik, Jurij Hlede, Gabrijel in Patrik Komjanc, Ivan Maraž, Darko Miklus, Ivan Mužič, Mirko Mužina, Matej Pintar, Izidor Prinčič, Edi Skok, Branko Terčič, Janez Terpin, statutarni člani odbora so kandidati lipove vejice na zadnjih občinskih volitvah, v nadzorni odbor pa so bili imenovani Marino Humar, Simon Komjanc in Marjan Terpin.

Na prvi seji sekcije, ki se je vršila v torek, 10. junija, je bilo izvoljeno novo vodstvo stranke. Tajniško mesto je prevzel Marjan Drufovka, vloga predsednika pa bo odslej opravljal Milko Di Battista, za blagajnika je bil potrjen Boris Hladnik.

ROJSTVA:

Očku Martinu, mamicam Martini in sestrici Lari se je 25. februarja pridružila mala Eva. Srečni družini čestitamo, punčki pa želimo mnogo lepih in zdravih trenutkov.

18. aprila je na svet privekal mali Iacopo. Mamicam Micheli Maraž in očku Davidu čestitamo, novorojenčku pa želimo, da bi zrastel v poštenega in pridnega fanta.

Mamicam Valentini Humar, očku Davidu ter malima Andreju in Barbari se je 29. aprila pridružil mali Emanuel. Številni družini iz srca čestitamo, malčku pa voščimo obilo sreče v življenju.

7. maja 2008 je družino Aleksanderja Pintarja in Like ter bratca Erika osrečilo rojstvo malega Simona. Lepi družini iskreno čestitamo, fantku pa voščimo obilo dobrega.

Očka Lorisia Manià in mamico Erico je 23. maja razveselilo rojstvo malega Daniela. Mladi družini čestitamo, malčku pa resnično zaželim polno zdravja in radosti.

Mamici Aniti Tomažič, očku Robertu in bratcu Gregorju se je 23. maja pridružila Veronika. Srečni družini čestitamo, punčki pa želimo vse najboljše, da bi zrastle v lepo in pridno slovensko dekle.

POROKE:

Domačin Saša Hlede in Laura Grapulin iz Nove Gorice sta 17. maja stopila na skupno pot v farni cerkvi v Števerjanu. Novoporočencema želimo obilo lepih trenutkov prežetih s pravo ljubeznijo.

17. maja sta se poročila v cerkvi pri sv. Ivanu v Gorici Daniele Komjanc in Mojca Ušaj. Lepemu paru želimo, da bi bili vsi njuni trenutki napojeni z ljubeznijo in spoštovanjem..

V saboto 14. junija, sta si v cerkvi sv. Florijana v Števerjanu obljubila večno zvestobo domačina Gianni Manià in Evelin Bulfoni. Ob tako važnem življenjskem mejniku se z njima veseli števerjansko župnijsko občestvo, župan z odbornikoma in svetovalci, sekcija Slovenske skupnosti za Števerjan, občinska ekipa Civilne zaštite, društvo F.B. Sedej, mešani pevski zbor ter uredništvo Števerjanskega vestnika, ki jima iz srca voščijo obilo medsebojnega razumevanja in ljubezni.

DAROVI:

ZA CERKEV V ŠTEVERJANU: ob krstu malega Franca Miklusa H. Corsi 300,00; ob krstu Vanesse Humar botra nono in nona 100,00, Nataša in Dario Humar 100,00; ob krstu male Alice Maraž starši 50,00; ob krstu v zahvalo N.N. starši 20,00; Patrizia Belloni 20,00; Jožica Jager Pintar 50,00; namesto cvetja na grob pok. Lojzetu Koren Jerica 100,00, Ivan Koren z družino 150,00; v spomin na pok. teto Marto sorodniki 50,00; v spomin na pok. Zoro Škorjanc hčerki in vnukinja 150,00, snaha 50,00; ob poroki Laura in Saša Hlede 100,00; ob poroki hčerke Evelin starši Bulfoni 50,00; za večno luč N.N. 50,00 evrov;

ZA CERKVENI PEVSKI ZBOR: ob krstu Vanesse Humar botra nono in nona 50,00; ob poroki hčerke Evelin starši Bulfoni 50,00 evrov;

ZA ŠTEVERJANSKI VESTNIK: A. Simčič 25,00, Hilarij Cotič 50,00 evrov;

ZA CERKEV NA JAZBINAH: v spomin na pok. mater in staro mater Emilijo Komjanc vd. Mahnič svojci 100,00 evrov.

SMRTI:

LOJZE KOREN

Pokojni Lojze Koren se je rodil 3. aprila 1920 očetu Mihaelu in materi Francki Gravnar. Pri krstu je bil 10. aprila 1920, birman pa 4. avgusta 1935. Bil je najmlajši od 10. otrok, od katerih jih je 7 umrlo ob rojstvu ali v zgodnjem otroštvu. Poleg pok. Lojzeta so preživel samo še najstarejši Franc in brat Jožef.

Lojzeta je v otroštvu prizadel poliomelitis, zato so ga starši dali v vajeništvo za krojača. Dobro se je izučil poklica, postal je priden krojač in se s tem tudi preživljal. V prostem času ga je veselilo igranje na orgle. V povojnih letih je nekaj časa orglal v domači cerkvi in vodil cerkveni pevski zbor. Izredno se je razveselil priznanja, ki ga je leta 1998 podelilo društvo F.B. Sedej še živečim števerjanskim povojnim pevovodjem.

30. decembra 1944 se je poročil z vaščanko Vilmo Marijo Ciglič. V zakonu so se jima rodili 3 otroci: sin Ivan ter dvojčici Marija in Ana. Leta 1950 je smrt vzela najprej očeta Mihaela in par mesecev kasneje je tragično preminil še brat Jožef. Mama mu je umrla leta 1958. Nekaj let kasneje ga je pot zanesla v Nemčijo, takorekoč s trebuhom za kruhom, od koder pa se je kmalu vrnil v domače kraje, kjer se je preživljal s krojaštvom. Pred 4. leti ga je hudo prizadela smrt hčerke Ane.

Lojze je imel zelo rad veselo družbo, v starosti pa so mu noge začele iz dneva v dan pešati, tako da ni mogel več toliko zahajati med znance in prijatelje. V zadnjem letu so se težave z njegovim zdravjem stalno stopnjevale.

Izdihnil je v bolnišnici na Katinari v Trstu 16. aprila ponoči za posledicami operacije, ki je bila za njegovo že tako preizkušano telo prehuda. Pogreb je bil 21. aprila v farni cerkvi v Števerjanu.

DANICA TERPIN in KOMJANC

Danica Terpin, v krstni knjigi ima 2 imeni: Alma Riharda, je bila rojena 18. januarja 1931 v Števerjanu, hšt. 12. H krstu so jo prinesli že 6 dni po rojstvu, birmama je bila v Gorici po 2. svetovni vojni, 9. junija 1946. Poročila se je v domači cerkvi v Števerjanu 25. novembra 1950 s Ferdinandom Komjancem. V zakonu sta se ji rodili dve hčerki. Bila je dobra žena in dobra mati. Morala pa je veliko trpeti zaradi bolezni posebno v zadnjih letih.

Umrla je 21. aprila v goriški bolnišnici, pogreb pa je bil 24. aprila v Števerjanu.

ZORA ŠKORJANC vd. KOMIC

Pokojna se je rodila 13. januarja 1923 v preposti kmečki hiši v Števerjanu hšt. 59. Oče ji je bil Alojz Škorjanc, mati pa Emilija Škorjanc. Pri krstu je bila 2. februarja 1923, pri birmi pa 4. avgusta 1935. Bila je poslednja od petih otrok: sestra Marica, Marjeta in brat Vittorio so umrli že pred nekaj leti. Otroška leta je preživila na Trojšču v Ščednem v Števerjanu. V mladosti je zelo rada imela petje in redno je obiskovala vaje pevskega zbora. Prav ta ljubezen do petja ji je omogočila, da je spoznala svojega zaročenca in kasnejšega zakonskega moža, domačina Franca Komica. Z njim se je poročila 15. februarja 1947. Dva dni po poroki se jima je v zakonu rodil sin Kajtimir. Njemu pa so v naslednjih 13. letih sledile še Katjuša, Ana in najmlajša hčerka Luciana.

Deset let po poroki se je Zora z otroki preselila v Gorico in tam preživila naslednjih 15 let. Njen mož pa je živel v Števerjanu in obdeloval domačo zemljo. V Gorici je Zora upravljala majhno trgovino s sadjem in zelenjavo v ulici Cappuccini. Po pokoju se je vrnila v domačo vas in se pridružila možu v Ščedno hšt. 28 ter tam ostala do smrti.

V letu 1999 ji je mož Franc umrl, v letu 2003 pa je družino zapustil še najstarejši sin Kajtimir. V naslednjih letih je Zora doživela še poslednje veselje ob rojstvu dveh pravnukinj.

Zadnjih pet let je bila Zora hudo bolna. Zaradi bolezni ni bila več zmožna skrbeti zase in je zaradi tega potrebovala stalno skrbstvo. V zadnjem času se je njeno stanje hudo poslabšalo. Zato so jo odpeljali v goriško bolnišnico, kjer je 8. maja mirno zaspala. Pogreb je bil 10. maja v cerkvi sv. Florijana v Števerjanu.

EMILIJA KOMJANC vd. MAHNIČ

Emilija Komjanc se je rodila v revni kmečki družini 28. oktobra 1919 v Števerjanu, očetu Emilu in mami Karolini Debenjak. V zakonu sta se poleg nje rodili še dve sestri Slavica in Lojzka in brat Jožef. Slavica in Jožef sta umrli pred drugo svetovno vojno in ostala je tako sama s sestro in staršema. Lojzka se je zatem poročila v Ljubljano in je umrla pred dvema letoma. Emilija se je poročila z Ernestom Mahničem iz Doline in skupaj sta živela na Jazbinah. Zapušča sina Roberta z družino ter toliko ljubljeno vnukinjo Ingrid in vnuka Klavdija. V zadnjih letih ji je zdravje vedno bolj pešalo. Živela ja na Jazbinah, hšt. 17, kjer je tudi umrla 15. maja.

Pogreb je bil 17. maja v cerkvi Marije Pomočnice na Jazbinah.

JOŽEF PRINČIČ

Jožef Prinčič je bil rojen 11. aprila 1938 na Jazbinah, tedaj župnija Cerovo, Občina Kojsko. Oče je bil Jožef mati pa Marcelina Colja. Osnovno šolo je obiskoval na Jazbinah. Poročil se je z Danico Frandolič 23. oktobra 1966 v Dobreddobu. Stanoval je na Jazbinah hšt. 8 do leta 2001, ko se je preselil v Moš. Imela sta 2 otroke: Denisa in Tanjo. Denis je umrl 29. novembra 1970, ko je bil star komaj 2 leti, medtem ko je Tanja živela z njim. 21. februarja 1989 mu je umrla še žena, kar ga je močno prizadelo. Pokojni Jožef je zelo rad pel, najprej z Zdravkom Klanjščekom v cerkvenem pevskem zboru na Jazbinah, potem pa v zamejskem mešanem zboru »Slavčki«, Solkan in moškem zboru »Paglavec«, Podgora.

Po poklicu je bil šofer na Pokrajini. Po upokojitvi je sodeloval s sindikatom za upokojece Cisl. Umril je 6. junija v goriški bolnišnici, pogreb je bil 10. junija na Jazbinah.

Svojcem in sorodnikom pokojnih izreka naše uredništvo iskreno sožalje.

KUHINJSKI RECEPT

JUDOVSKA PEČENKA

Za pripravo potrebujemo: 40 dkg surovega mesa, od 15 do 20 dkg kuhanega mesa, žemljo kruha, česen, čebulo, peteršilj, majeron, 2 jajci, 4 kuhana jajca, margarino ali olje za pečenje.

Meso posoli, dodaj v masti prepraženo čebulo, česen, sesekljan peteršilj, majeron, poper, jajca ter ožete žemlje in vse dobro zmešaj. Meso oblikuj v podolgovato štruco, jo povaljaj v moki in daj v pekač, v katerem si segrel malo masti, ali olja ali masla. Pečeno štruco zreži na deski približno 1 cm debele rezine. Peci približno od 1 do 1 ½ ure; med pečenjem polivaj pečenko z mastjo in juho. Po želji damo kuhana jajca v sredino štruce.

KRUHOVA KLOBASA

Za pripravo potrebujemo: 25 dkg belega kruha ali žemelj, 6 dkg margarine, žlico sesekljane peteršilja, od 2 do 3 jajca, 5 žlic mleka, sol.

Zreži kruh na kocke, zabeli ga z margarino, v kateri si prepražil peteršilj, zmešaj in polij ga z raztepenimi jajci in mlekom. Testo naj počiva ½ ure. Nato oblikuj klobaso, zavij jo v navlaženo krpo in kuhaj v vreli, slani vodi ¾ ure.

LIMONIN ZAVITEK

Za pripravo testa potrebujemo: 20 dag moke, jedilno žlico olja, malo kisa, mlačno vodo, malo soli in olje za premaz.

Za pripravo nadeva potrebujemo: 4 jajca, 11 dag sladkorja v prahu, 6 dag masla, 4 dag moke, pol vrečke vanilijevega sladkorja, sok in nastrgano lupino dveh limon, sladkor v prahu za posip in papir za peko.

Presejano moko zgnetemo z oljem, soljo, kisom in mlačno vodo (po potrebi) v gladko mehko testo; oblikujemo ga v kepo in položimo na naoljen krožnik. Tudi površino testa premažemo z oljem; počiva naj pol ure. Pekač obložimo s papirjem za peko.

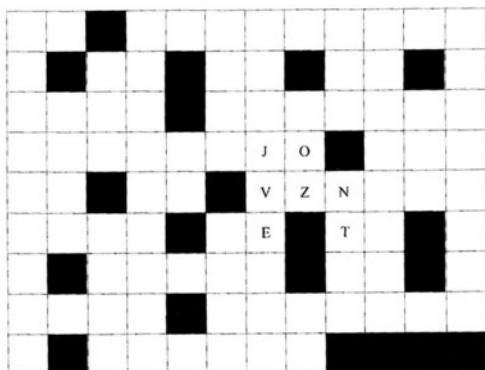
Pečico segrejemo na 200°C. Mlačno maslo močno penasto zmešamo s polovico presejanega sladkorja v prahu, vaniljinim sladkorjem in rumenjaki. Beljake stepemo z ostalim sladkorjem v čvrst sneg. V sneg vmešamo najprej masleno zmes, nato pa presejano moko ter limonin sok in nastrgano limonino lupino. Testo čim tanjše razvaljamo na pomokani delovni površini, nato ga na pomokanem prtu z rokami zelo tanko razvlečemo. Nadev (približno pet žlic nadeva prihranimo za premaz zavitka) namažemo vzdolžno na tretjino razvlečenega testa in s pomočjo prta zvijemo v zavitek. Debelejše konce testa odrežemo. Zavitek položimo na pekač, površino premažemo s prihranjenim nadevom in pečemo v prej ogreti pečici približno 40 minut. Zavitek naj se v pekaču ohladi, nato ga razrežemo na primerne kose in potresemo s sladkorjem v prahu.

Dober tek!

EVELIN BULFONI

ZA KRATEK ČAS

R	A	Z
P	A	
R	J	A

N	E	
J		S
R	U	G

E		M
O	Č	E
I		D

E	M	I
E		T
A	P	A

V	Z	N
E		Č
I		N

R	E	Š
	R	A
U	G	I

R	J	A
E		D
Č	N	O

P	A	Č
E	M	I
I		N

J	O	
V	Z	N
E		T

N		N
M	E	T

Š		I
A	Z	U
I	H	

U	M	E
S	E	
J		Č

Postavi kocke v pravilni vrstni red in boš prebral zanimiv stavek Paula Claudela.

Rešitev iz prejšnje številke:

Vodoravno: avgust, pav, torba, oblak, mobitel, oljenka, maslo, jelen, pri, trak, kača, citat, jambor, ribič, Kanin, isba, kolesar. Navpično: avtomobil, Nikon, olimpiada, olka, as, boben, Trst, elektrika, Ptuj, racman, kotlina, mrak, blisk, čebela.